

Regering *van* Aruba

Ministerie van Financiën
en Overheidsorganisatie
L.G.Smith Blvd. 76
Oranjestad, Aruba
Tel. (297) 528 4900

A red outline map of the island of Aruba, showing its coastline and major islands.

Uitvoerings **R**apportage

3de Kwartaal 2015

Colofon

Titel: Uitvoeringsrapportage 3de kwartaal 2015

Samengesteld door: Directie
Financiën

Bronnen: E1, PSA, SAP, kwartaalrapportages SVB en AZV

Versie datum: 13 november 2015

Disclaimer

De in deze rapportage gehanteerde cijfers zijn de resultaten afkomstig uit 's Lands centrale financiële administratie. Dit betekent onder meer dat:

- bij het verkrijgen van ontbrekende informatie aangaande de begrotingsuitvoering en beleidsimplementatie, deze cijfers in de volgende kwartaalrapportages gereviseerd zullen worden;
- de definitieve eindcijfers in de jaarrekening over het begrotingsjaar 2015 opgenomen en vastgesteld zullen worden;
- de toegepaste cijfermatige opstelling is conform de zogenaamde BBA-indeling, mits anders vermeld staat;
- nog te ontvangen facturen en afrekeningen zijn niet verwerkt;
- de rapportage betreft de uitvoering van de begroting van de ministeries van het Land conform de Landsverordening Instelling Ministeries 2014 (c.q. overheid conform enge definitie);
- een toelichting wordt gegeven indien sprake is van overschrijdingen dan wel onderschrijdingen ten opzichte van een nu gehanteerde rekenkundige 75%-norm (3/4 deel van het begrotingsjaar);
- de bevindingen voortvloeiende uit deze rapportage zullen worden meegenomen in een komende evaluatie en kunnen aanleiding zijn voor nieuwe bestuurlijke besluiten en/of bijsturing.

Inhoudsopgave

Managementsamenvatting	4
Introductie.....	6
1. Nieuwe bestuurlijke besluiten i.v.m. bevindingen URK.....	8
2. Middelen- en uitgavenrealisatie begroting 2015	10
2.1. Middelenrealisatie	
2.2. Verwachte middelen realisatie eind 2015	
2.3. Uitgavenrealisatie	
2.4. Verwachte uitgavenrealisatie eind 2015	
3. Voortgang meerjaren kader 2014-2018	20
3.1. Vooraf	
3.2. Voortgangresultaten middelenzijde	
3.3. Voortgangresultaten uitgavenzijde	
4. Financiering en schuldbeheer.....	22
4.1. Uitvoering financieringsbevoegdheid	
4.2. Schuldstand	
5. Stand van zaken van het financieel beheer	26
5.1. Inleiding	
5.2. Systematiek	
5.3. Uitgevoerde verbeteracties financieel beheer	
6. Liquiditeitsplanning	29
6.1. Toelichting	
7. Bijlagen.....	30
7.1. Overzicht kwartale bevindingen conform het begrotingsstelsel	
7.2. Aansluiting begroting en balanced budget-akkoord	
7.3. Afsluiting MRJ 2014-2018	
7.4. Nadere toelichting op consolidatiemaatregelen MRJ 2014-2018	

Managementsamenvatting

Voor u ligt de uitvoeringsrapportage over het 3de kwartaal van dienstjaar 2015. In deze rapportage is opgenomen: de uitvoering van de MRJ 2014-2018, de begroting, het financieel beheer, de financiering en het schuldbeheer van Land Aruba.

- **Middelen:**

Tot en met het 3de kwartaal bedraagt de middelenrealisatie AFL. 816.0 mln. Dit is ca. 69.1% van de begrote middelen over het begrotingsjaar 2015. Ten opzichte van de rekenkundige norm van 75% is derhalve sprake van een onderrealisatie van 5.9% per ultimo het 3de kwartaal 2015. Het is een overweging om een aantal begrotingswijzigingen door te voeren, waardoor deze onderrealisatie in het 4de kwartaal wordt ingelopen. Inclusief gewijzigd beleid zal 2015 afgesloten worden met minimaal AFL. 1159.7 en maximaal AFL. 1243.8 mln. aan middelen

- **Uitgaven:**

Tot en met het 3de kwartaal bedraagt de uitgavenrealisatie AFL. 1001.5 mln. Dit is ca. 74.3% over het begrotingsjaar 2015. In samenhang met de middelenrealisatie is het een overweging om gelijktijdig eveneens een begrotingswijziging door te voeren aan de uitgavenkant van de begroting. Inclusief gewijzigd beleid zal 2015 afgesloten worden met minimaal AFL. 1318.9 en maximaal AFL. 1383.3 mln. aan uitgaven.

- **Voortgang van de consolidatiemaatregelen voortvloeiend uit MRJ 2014-2018:**

Tot en met het 3de kwartaal 2015 zijn AFL. 58.5 mln. van de gerealiseerde middelen toe te rekenen aan de consolidatiemaatregel “invorderingsactie”. In dit verband is door de genomen consolidatiemaatregelen aan de uitgavenkant AFL. 133.0 mln. aan besparingen gerealiseerd. Gelet op de werkingstermijn, het rendement en de aflopende effectperiode van de meeste consolidatiemaatregelen, is het een overweging om te komen tot een nieuwe MRJ voor 2017-2020. Met deze nieuwe MRJ wordt in ieder geval op basis van voortschrijdend inzicht, een meer realistische rendement weergegeven over de periode 2017-2020 inclusief nieuwe dan wel meer uitputtende consolidatiemaatregelen

- **Financiering en schuldbeheer:**

De goedgekeurde financieringsbehoefte ten bedrage van AFL. 296.5 is met AFL 12.2. mln. verlaagd als gevolg van een overeengekomen uitstel met een kredietverlener. Deze verlaagde financieringsbehoefte zal middels een voorstel tot een begrotingswijziging van begroting 2015 bijgesteld worden. In totaal zijn tot en met het 3de kwartaal AFL. 163.0 mln. aan aflossingsverplichtingen voldaan. De resterende AFL. 13.5 mln. zal in het 4de kwartaal afgelost worden. De financieringsbehoefte ten bedrage van AFL. 284.4 mln. is gesaldeerd met een binnenlandse lening van AFL. 55.0 mln. en een buitenlandse lening van AFL. 229.3 mln. Mits er sprake zou zijn van significante veranderingen in de opstaande verplichtingen wordt verwacht dat 2015 afgesloten zal worden met AFL. 3792.66 mln. aan schuld. Hiermee wordt de schuldquota ten opzichte van dienstjaar 2014 met 3.4% van het BBP verlaagd naar 78.0% van het BBP.

- **Stand van zaken inzake het verbeteren van het financieel beheer:**

Naar aanleiding van een PEFA nulmeting zijn op basis van een hybride aanpak reeds een aantal verbetermaatregelen genomen dan wel in gang gezet. De verbeteringen dragen bij aan de onderstaande PEFA indicatoren:

- PI-2 Kosten-Samenstelling ten opzichte van goedgekeurde begrotingen per ministerie
 - PI-6 Volledigheid van informatie in begrotingstoelichting
 - PI-9 Inzicht in financiële risico's van overige publieke sector entiteiten
 - PI-12 Beleidsmatige meerjarenramingen
 - PI-17 Vastlegging en beheer banksaldi, leningen en garanties
 - PI-20 Interne procedures financiële administratie
 - PI-21 Interne audits
 - PI-24 Kwaliteit en tijdigheid van uitvoeringsrapportages
 - PI-25 Kwaliteit en tijdigheid van de jaarrekening
- **Liquiditeitsplanning:**
De meest actuele liquiditeitsplanning laat bij een ongewijzigd beleid, een liquiditeitstekort zien van circa AFL 36.5 miljoen per ultimo 2015. Dit tekort aan middelen is vooral het gevolg van een vervroegde aflossing per eind december 2015 van AFL 30.0 mln. op een lening dat conform de aflossingsschema per 1 januari dient te worden betaald, ofwel een kasuitgave nog dit jaar op een financiële verplichting dat pas volgend jaar middels de begroting van 2016 zal worden gefinancierd.

Introductie

Op 12 mei 2015 is de begroting van dienstjaar 2015 door de Staten van Aruba goedgekeurd. Deze is vervolgens op 21 mei 2015 in de Landscourant afgekondigd. In de periode tot aan de goedkeuring van de begroting is artikel 11 van de CV 1989 (AB1989 no. 72) van toepassing geweest. Vermeldenswaardig is dat de verhoging van de bestemmingsheffing AZV (ook bekend als: BAZV) op 8 juli 2015 in werking is getreden. Door dit amendement van de Staten daalt de landsbijdrage AZV en stijgt de loonbelastingopbrengst door de lagere aftrek van AZV premies.

Voor u ligt de uitvoeringsrapportage van het 3de kwartaal van het begrotingsjaar 2015.

Doelstelling van deze rapportage is om aan de informatiebehoefte van de diverse actoren op het gebied van de openbare financiën gevolg te geven. Allereerst op bestuurlijk gebied, waarbij de ministers omwille van hun verantwoording, van de opgenomen informatie gebruik kunnen maken. Hiermee kan aan- en bijsturing gegeven worden aan de beleids- en bedrijfsvoering van het Land. Eveneens wordt voldaan aan het informatierecht van de Staten, door de minister belast met financiën. Tot slot wordt conform de Landsverordening Aruba tijdelijk financieel toezicht (AB 2015, no. 39) het College Aruba financieel toezicht (CAft) geïnformeerd.

Hierna volgt een synopsis van de drie kwartalen van 2015.

Overzicht 1: Kwartaalresultaten 1 t/m 3 van dienstjaar 2015

Middelen	3de kwartaal	2de kwartaal	1ste kwartaal	Subtotaal	Begroot	% Begrotings- uitputting
<i>Directe belastingen</i>	107,079,859	124,436,025	143,442,716	374,958,600	517,200,000	72.5%
<i>Indirecte belastingen</i>	104,825,281	89,951,449	109,472,394	304,249,124	448,192,000	67.9%
<i>Retributies,leges & rechten</i>	10,746,461	10,191,459	10,210,926	31,148,846	42,136,700	73.9%
<i>Rechten, boeten & overig</i>	7,128,127	8,904,695	8,235,844	24,268,666	43,423,400	55.9%
<i>Rente</i>	376,870	49,236	208,556	634,662	660,000	96.2%
<i>Niet-belastingopbrengsten</i>	13,336,420	9,423,973	7,759,289	30,519,682	58,432,900	52.2%
<i>Landsbedrijven en fondsen</i>	1,432,563	1,343,752	1,075,181	3,851,496	5,940,800	64.8%
<i>Overige ontvangsten</i>	13,729,463	10,929,463	14,139,263	38,798,189	51,823,200	74.9%
<i>Verkoop onr. goederen en grond</i>	50,400	161,212	18,028	229,640	205,000	112.0%
<i>Lokale Kredietaflossing</i>	839,896	796,760	813,292	2,449,948	7,431,000	33.0%
<i>Schenking</i>	-	-	4,914,491	4,914,491	4,914,500	100.0%
	259,545,340	256,188,024	300,289,980	816,023,344	1,180,359,500	69.1%

Uitgaven	3de kwartaal	2de kwartaal	1ste kwartaal	Subtotaal	Begroot	% Begrotings- uitputting
<i>Personeel</i>	85,737,273	105,506,142	89,217,873	280,461,288	359,642,300	78.0%
<i>Werkgeversbijdragen</i>	23,818,955	24,473,159	24,154,834	72,446,948	95,814,300	75.6%
<i>Goederen en diensten</i>	46,289,908	46,070,933	23,042,898	115,403,739	183,088,600	63.0%
<i>Rente LV & VV (incl. koersverschillen)</i>	53,218,742	49,366,405	48,432,785	151,017,932	200,007,100	75.5%
<i>Subsidies</i>	51,190,336	50,440,513	44,942,464	146,573,313	204,959,800	71.5%
<i>Overdrachten</i>	35,206,827	24,844,419	25,768,490	85,819,736	117,589,300	73.0%
<i>Bijdragen</i>	41,292,538	40,064,182	43,030,250	124,386,970	138,511,700	89.8%
<i>Investerings</i>	479,224	442,093	(112,093)	809,224	4,500,000	18.0%
<i>Vermogensoverdrachten</i>	-	2,000,000	-	2,000,000	10,550,500	19.0%
<i>Lokale kredietverlening</i>	15,309,960	4,090,486	3,202,909	22,603,356	34,000,000	66.5%
	352,543,763	347,298,332	301,680,410	1,001,522,505	1,348,663,600	74.3%

NOOT:

- De realisatiecijfers aangaande kwartaal 1 en kwartaal 2 zijn gerevisieerd/geactualiseerd naar aanleiding van recente data die aangereikt is i.v.m. o.a. FCCA huuropbrengsten, telefoonkosten, elektriciteit- en waterrekeningen.
- Als uitgangspunt is hierbij genomen dat in elke kwartaal minimaal 25% van de begrote middelen opgehaald moeten worden en/of dat de gerealiseerde uitgaven gelijk en/of onder 25% van de begrote uitgaven moeten blijven. Dit betekent dat percentages onder 75% bij de middelen en boven de 75% bij de uitgaven rood gemarkeerd worden als een bijzondere aandachtspunt voor verdere analyse en toelichting in de uitvoeringsrapportage.
- Ten behoeve van transparantie is in de bijlage ook de kwartaal bevindingen opgenomen conform het begrotingsstelsel.

De hier bovenstaande kwartaal bevindingen geven de begrotingsrealisatie conform het “Balanced Budget Akkoord”¹(ook bekend als BBA) stelsel aan. Het BBA vormt, zoals tussen het Kabinet en de Regeringsfractie in november 2013 zijn overeengekomen, de grondslag voor het begrotingsbeleid.

¹ BBA-indeling is conform de afspraken zoals vastgelegd in de “Balanced Budget Akkoord”. In de bijlagen volgt een vergelijkend overzicht ten opzichte van de begrotingsopstelling.

1. Nieuwe bestuurlijke besluiten i.v.m. bevindingen URK

Op basis van een evaluatie van de uitvoeringsrapportage over het 2de kwartaal van 2015 (URK 2) zijn er een aantal bevindingen:

- het BBA stelsel is voor monitoringsdoeleinden te complex, waardoor directe aansluiting met de begroting moeilijk aantoonbaar is;
- het merendeel van de genomen consolidatiemaatregelen hadden een eenmalig structureel effect, en/of hebben een te laag rendement;
- het grote aantal consolidatiemaatregelen bemoeilijkt het beheer en monitoring van de implementatie.

Gelet op deze bevindingen is het besluit genomen om het MRJ 2014-2018 af te sluiten en om in 2016 met een nieuwe meerjaren kader te komen dat volledig is aan te sluiten met de begroting en die een meer realistische rendement weergeven over de periode 2017-2020 inclusief nieuwe dan wel meer uitputtende consolidatiemaatregelen ter bewerkstelling van een begrotingsevenwicht in 2018 en die tevens zal bijdragen tot een meer duurzame overheidsfinanciën. Dit betekent dat URK 3 en 4 van dienstjaar 2015 de laatste uitvoeringsrapportages zullen zijn waarin gerapporteerd wordt over MRJ 2014-2018. In bijlage 7.3. is een overzicht opgenomen waaruit te zien is wat en hoeveel de 26 consolidatiemaatregelen tot nu toe hebben bijgedragen.

Daarnaast is er ook kennis genomen van het advies van het CAft op de URK 2. In het uitgebrachte advies van 11 september 2015 heeft het CAft een aantal opbouwende kritiekpunten inzake de opzet van de uitvoeringsrapportage opgenomen naast een viertal aanbevelingen. Hierna zal op deze kritiekpunten en aanbevelingen nader ingegaan worden.

Opbouwende kritiek op URK 2:

1. *“Op het gebied van de consolidatiemaatregelen schiet de tweede uitvoeringsrapportage echter tekort aangezien de verschaft informatie te summier is en niet voldoende toegelicht wordt.” [p. 1/5]*

In URK 3 en in verdere edities worden de resultaten aangaande de consolidatiemaatregelen in een uitvoerige vorm uitgelicht. Raadpleeg hoofdstuk 3 van dit rapport om deze vorm te bekijken. Wij staan ook open voor verdere voorstellen.

2. *“Daarnaast kunnen de resultaten van de consolidatiemaatregelen vanwege het verschil in opzet van beide uitvoeringsrapportages niet goed met elkaar vergeleken worden.” [p. 1/5]*

Ter facilitering van vergelijkingen tussen URK edities is een bijlage toegevoegd (zie bijlage 7.4.) waarin de resultaten van de consolidatiemaatregelen met elkaar worden vergeleken.

3. *“Het CAft ziet ook graag de verwachte realisatie voor de rest van het lopende jaar in de uitvoeringsrapportages, aangevuld met een toelichting over de wijze waarop verwachte tegenvallers in 2015 verwerkt worden in de meerjarenramingen van het Land (MRJ 2014-2018).” [p. 2/5]*

Met de vaststelling van de begroting 2015 van het Land is dit een wet geworden voor wat betreft de uitvoering en dus de verwachte realisatie voor het jaar 2015. In het verlengde hiervan worden in de URK

rapportages begrotingsuitvoering, prognoses en eventuele te overwegen begrotingswijzigingen ter realisatie van de begrotingstargets (inclusief targets MRJ 2014-2018) opgenomen.

CAft aanbevelingen i.v.m. URK 2 resultaten [p. 2/5]:

1. *“Bereid zowel uitgavenverlagende als inkomstenverhogende maatregelen voor om eventuele tegenvallers op te kunnen vangen zodat de tekortnorm van 3,7% niet in het geding komt.”*

Ter waarborging dat de LAft-normen (art. 14 LAft) behaald worden, is het besluit genomen om het MRJ 2014-2018 te wijzigen naar een aansluitende formaat met de begroting en om met al dan niet aanvullende maatregelen te komen. Bovendien, zoals onder punt 3 opgenomen, zal in het vervolg aangegeven worden welke beheersmaatregelen overwogen worden en/of ingevoerd zullen worden ter demping van eventuele tegenvallers in 2015.

2. *“Indien er nog geen traject is opgestart om de structurele groei van de uitgaven op korte termijn terug te dringen, moet dit zo spoedig mogelijk gedaan worden. Gebruik technische bijstand van Nederland om dit proces te bespoedigen.”*

Naast het al genoemde onder punt 1 heeft Aruba het proces opgestart om de nodige technische bijstand van Nederland te verkrijgen. Ook met CAft zijn afspraken gemaakt om dit proces te ondersteunen.

3. *“Draag er zorg voor dat toereikende voorbereidingen worden getroffen (politiek en juridisch) zodat inkomstenverhogende maatregelen, bijvoorbeeld een verhoging van de BAZV of de BBO, zonder oponthoud kunnen worden ingevoerd.”*

Deze aanbeveling is reeds overgenomen in de vorm van de invoering van de belastinghervorming.

4. *“Gebruik de resultaten van de self-assessment (nulmeting) om zo efficiënt en effectief mogelijk de nodige verbetering van het financieel beheer tot stand te brengen. Ook hierbij kan technische bijstand worden gebruikt om tijdverlies te voorkomen.”*

Hieromtrent zal in de verschillende URK edities, net als in URK 2, updates verstrekt worden aangaande de voortgang en resultaten.

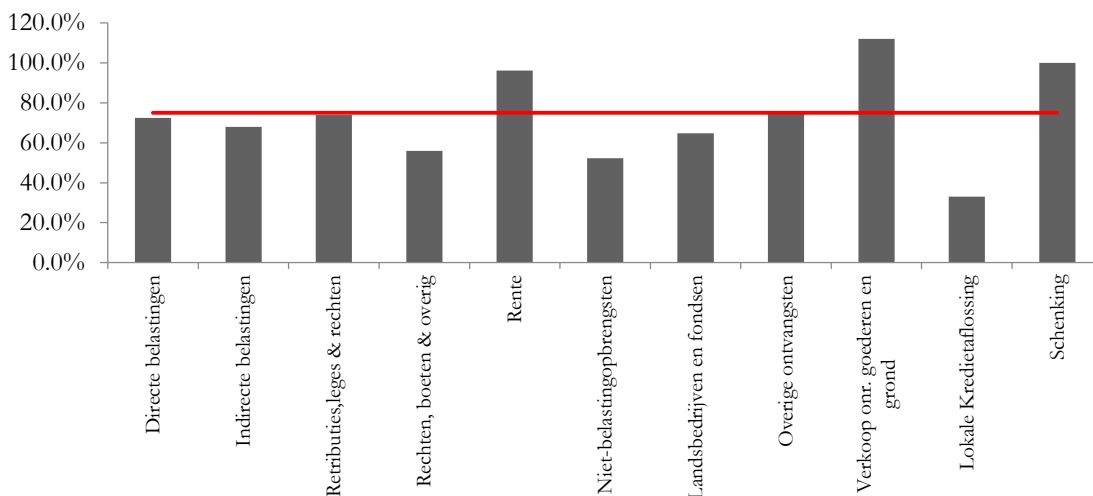
2. Middelen- en uitgavenrealisatie begroting 2015

2.1. Middelenrealisatie per ultimo 3^e kwartaal

Bij het analyseren van de geregistreerde middelen tot en met het 3de kwartaal 2015 blijkt, zoals in grafiek 1 is weergegeven, dat er sprake is van een onderschrijding bij een aantal middelen. Conform rekenkundige methodiek zou de middelenrealisatie per ultimo 3^e kwartaal gelijk of boven de 75% van de begroting moeten zijn. Een aantal middelen lopen momenteel niet conform deze rekenkundige systematiek:

- directe belastingen: 72.5%
- indirecte belastingen: 67.9%
- retributies, leges & rechten: 73.9%
- rechten, boeten & overig: 55.9%
- niet-belastingopbrengsten: 52.2%
- landsbedrijven en fondsen: 64.8%
- lokale kredietaflossing: 33.0%

Grafiek 1: Kwartaalresultaten per middelensoort

Directe belastingen:

Alhoewel de realisatie van de directe belastingen Afl. 375.0 mln. (ca. 72.5%) bedraagt ten opzichte van de begroting, is het de verwachting conform Departamento di Impuesto (DIMP) dat de begrotingsramingen zullen worden behaald.

De kohieren van de grondbelasting zijn eind augustus en september uitgegeven waardoor sprake zal zijn van een toename van de ontvangsten grondbelasting. De dividendbelasting komt conform verslaggevingstechniek en verantwoordingsystematiek pas in het najaar tot executie. Jaarrekeningen en jaarverslagen dienen eerst opgesteld te worden door de Raad van Bestuur en gecontroleerd te worden door de externe accountant waarna deze wordt vastgesteld door de Algemene vergadering van aandeelhouders. Navenante dividenden declaratie i.e. uitkering volgt derhalve in het najaar.

Indirecte belastingen:

De indirecte belastingen zijn gerealiseerd voor circa Afl. 304,2 mln. oftewel 67.9% van de begroting. Oorzaken liggen op de gebieden van de economie, koersfluctuaties van de douane(invoerrechten)waarde, categorie van ingevoerde goederen en doorschuiven van te innen rechten middels gebruikmaking van de entrepot voorziening. Bovendien kennen deze inkomsten een jaarlijkse seizoen patroon waarbij in het laatste kwartaal meer wordt ingevoerd dan voorgaande maanden. Ondanks de voorcalculatorische toename van deze indirecte belastingen in het 4^e kwartaal, wordt rekening gehouden met een relatieve onderrealisatie. Ook dit zit verwerkt in de overweging tot een begrotingswijziging.

Retributies, leges & rechten:

De realisatie van de retributies, leges & rechten bedragen tot en met 3de kwartaal AFL. 31.1 mln. oftewel 73.9% van de begroting. Normaliter wordt het merendeel van de realisatie over het hele jaar eenmalig in het 4de kwartaal verwerkt. Redenen hiervoor zijn dat de informatie voor deze middelencategorieën aangeleverd wordt door verschillende diensten en daarnaast is het factureringmoment ook van invloed op het moment van inning van de middelen. Tevens wordt de realisatie van middelen met betrekking tot diensten ressorterend onder het Ministerie van Justitie zoals DWJZ (m.b.t. diverse vergunningen welke begroot is voor Afl. 1,2 mln.) en de leges-inkomsten van het Griffie Eerste Aanleg (begroot voor Afl. 1 mln.), in het 4de kwartaal verantwoord.

Rechten, boeten & overig:

De realisatie van de rechten, boeten & overig, bedraagt tot en met het 3de kwartaal AFL. 24.3 mln. oftewel 55.9% van de begroting. Aruba Airport Authority N.V. zal de Passenger Facility Charge, na het voltooien van de verrekeningen met betrekking tot openstaande facturen, uitkeren aan Land Aruba. Aangezien de afstemmingen in een vergevorderd stadium verkeren, is het de verwachting dat deze in het 4de kwartaal uitgekeerd zal worden. Bij Directie Scheepvaart wordt het merendeel van de inkomsten in het 4de kwartaal gerealiseerd. Directie Telecommunicatie int gedurende het jaar de inkomsten uit concessierechten mobiele telefonie. Ook van deze inkomstenbronnen wordt de realisatie voor het merendeel in het 4de kwartaal verantwoord.

Niet-belastingopbrengsten:

De realisatie van de niet-belastingopbrengsten bedraagt tot en met het 3de kwartaal AFL. 30.5 mln. oftewel 52.2% van de begroting. Het dividend komt conform verslaggevingstechniek en verantwoordingssystematiek pas in het najaar tot uitkering. Jaarrekeningen en jaarverslagen dienen eerst opgesteld te worden door de Raad van Bestuur en gecontroleerd te worden door de externe accountant waarna deze wordt vastgesteld door de Algemene vergadering van Aandeelhouders. Navenante dividenden declaratie i.e. uitkering volgt derhalve in het najaar. Het begrote dividend voor Aruba Airport Authority N.V. en Setar N.V. zullen naar verwachting in het 4de kwartaal gerealiseerd worden.

De overdrachten van het Rijk, opbrengsten uit erfpachtrechten van DIP en de verhuuropbrengsten van FCCA lopen ook iets achter op de te verwachten realisatie. Hierbij is de verwachting dat in het laatste kwartaal de begrote opbrengsten voor 2015 gerealiseerd zullen worden.

Landsbedrijven en fondsen:

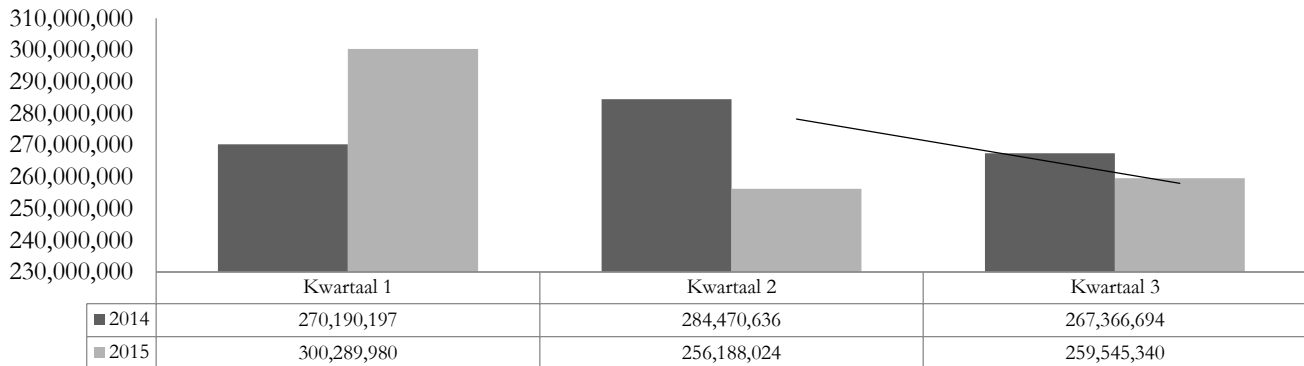
De realisatie van de landsbedrijven en fondsen bedraagt tot en met het 3de kwartaal AFL. 3.9 mln. oftewel 64.8% van de begroting. Deze ontvangsten hebben voornamelijk te maken met interne verrekeningen en doorbelastingen tussen de overheidsdiensten.

Lokale kredietaflossing:

De realisatie van lokale kredietaflossing tot en met het 3de kwartaal bedraagt AFL. 2.4 mln. oftewel 33.0% van de begroting. Het terugvorderen van de jaarlijks verstrekte nieuwe studieleningen aan 100-200 Arubaanse studenten, verloopt nog niet geheel conform verwachting. Een oorzakenanalyse gaat plaatsvinden.

Vergeleken met het 3de kwartaal van 2014 tonen de actuele kwartaal bevindingen een dalende trendlijn bij de ontwikkeling van de middelen.

Tabel 1: Vergelijking middelenrealisatie kwartaal 1 t/m 3 van 2014 vs. 2015

Zoals hiervoor reeds is aangegeven, is deze dalende trend mede ontstaan doordat het merendeel van de ontvangsten dit jaar in het 4de kwartaal verwacht worden.

2.2. Verwachte middelen realisatie eind 2015

Tot en met het 3de kwartaal is in totaal circa 69.1% van de middelenbegroting gerealiseerd. Hiermee loopt de middelenrealisatie met circa 5.9% achter. Hierdoor wordt er overwogen om ter realisatie van de middelenbegroting een begrotingswijziging door te voeren. Met deze wijziging zullen de middelen met circa AFL. 63.4 mln. verhoogd worden. In onderstaande tabel staat vermeld welke middelensoorten aangepast gaan worden.

Tabel 2: Voorstellen tot begrotingswijzigingen aan de middelenkant

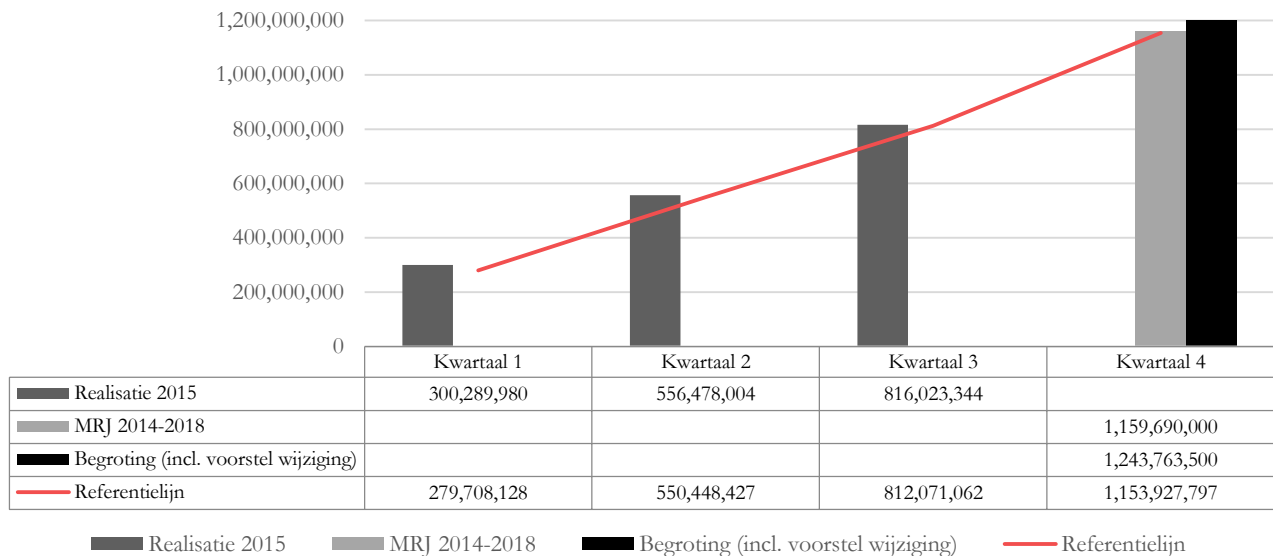
Begrotingswijzigingen	AFL.
1. Indirecte belastingen verlagen	-14,500,000
2. Retributies verhogen	200,000
3. Rechten, boeten & overig verhogen	1,550,000
4. Niet-belastingopbrengsten verhogen	4,654,000
5. Verkoop onroerende goederen en grond	11,000,000
6. Schenkingen	60,500,000
Totaal:	63,404,000

De eerder genoemde verwachte onderrealisatie bij de Douane van circa AFL. 14.5 mln. zal gecompenseerd worden door een verhoging van de retributies, rechten, boeten & overig, niet-belastingopbrengsten en verkoop van onroerende goederen en grond door het nemen van de volgende maatregelen:

- de Landsverordening tot instelling van ATA S.G. zal aangepast worden, zodat de overschotten boven de wettelijke vastgestelde reserves jaarlijks aan het Land uitgekeerd worden;
- een meevaller qua incidentele middelen t.w.v. AFL. 1.5 mln. bij Fundacion Lotto pa Deporte;
- de kwijtschelding van de pro forma lening i.v.m. de boedelscheiding SVB² t.w.v. AFL. 60.5 mln.;
- de verkoop van onroerende goederen t.w. vier overheidsgebouwen t.w.v. AFL. 11.0 mln.; en
- aanpassing van het dividendbeleid.

Voor het projecteren van de verwachte realisaties van het komende kwartaal wordt gebruik gemaakt van de begrotingstargets en van een referentielijn inhoudende de gemiddelde realisatie van de afgelopen twee jaar.³ De referentielijn is niets anders dan het patroon op basis waarvan uiteindelijk de begroting gerealiseerd wordt. Op deze manier wordt visueel duidelijk of de ontvangsten in een bepaald jaar overeenkomen met de referentielijn, en dus of de begroting nog realistisch is. Hierbij wordt rekening gehouden met opkomende begrotingswijzigingsplannen.

Grafiek 2: Prognose verwachte middelen resultaten eind 2015

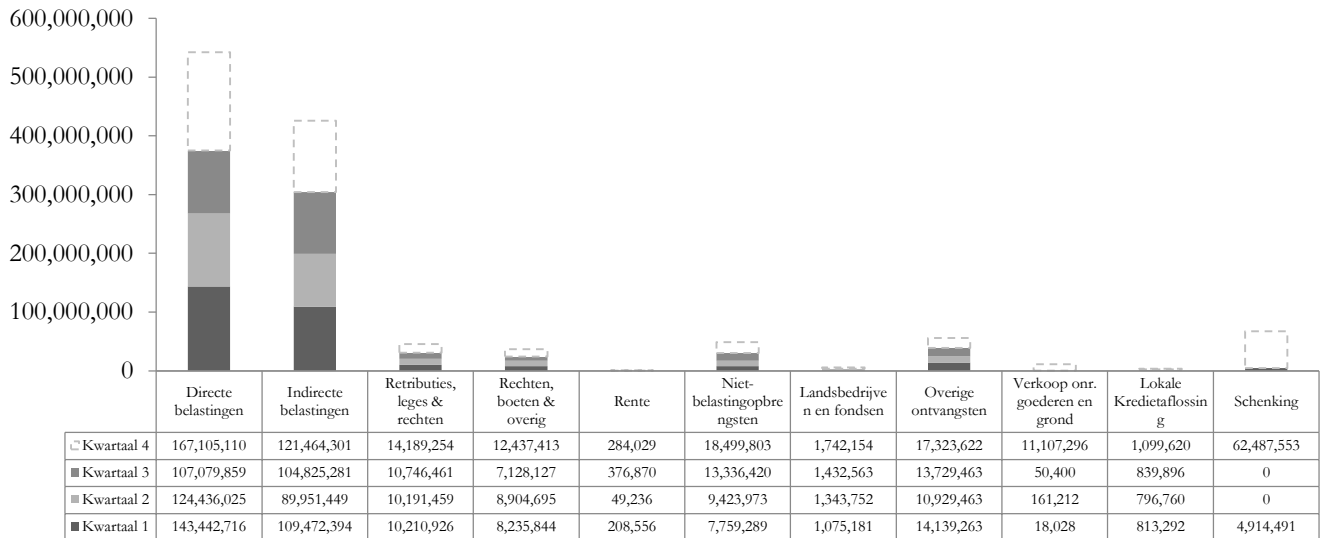

De gerealiseerde kwartalen in 2015 vertonen een hogere middelenrealisatie ten opzichte van de referentielijn en de MRJ target. Gelet op de begrotingswijziging voorstellen zal het 4de kwartaal 2015 afgesloten worden met een verwachtbaar resultaat van circa AFL. 427.7 mln. aan middelenrealisatiec.q. 34.4% van de nieuw begrote middelen. Dit representeert 5.4% verhoging van de middelen t.o.v. de begroting 2015 zonder begrotingswijzigingen.

² Ingevolge art. 13a van de Pensioensherzieningsverordening van 27 november 2014 (AB 2014, no. 58)

³ Deze referentielijn zal telkens aangevuld worden met nieuwe realisatiecijfers van gesloten dienstjaren van 2015 e.v.

Grafiek 3: Projecties middenresultaten kwartaal 4, 2015

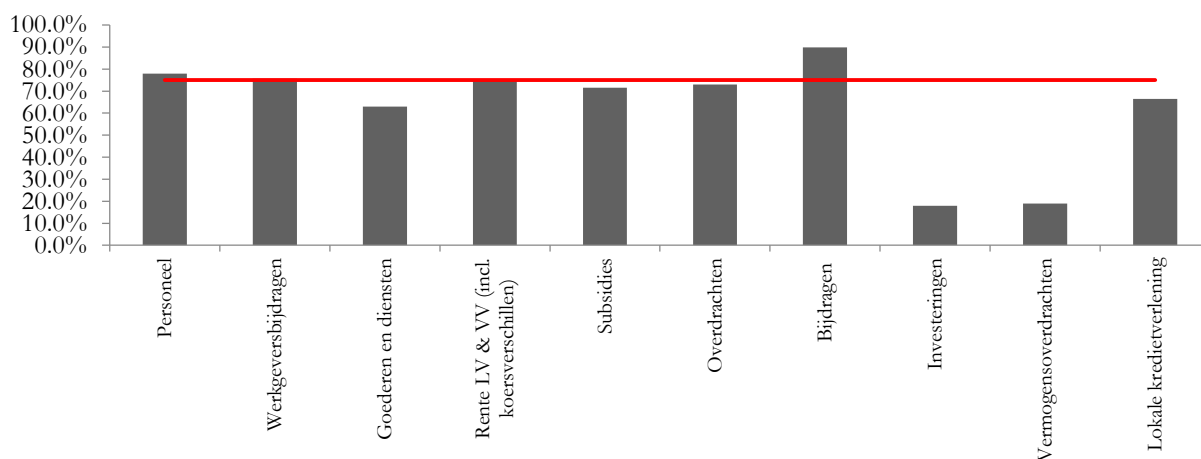
Met de toelichting zoals eerder opgenomen ligt het in de lijn der verwachtingen dat in het 4de kwartaal sprake is van een hogere toename qua middenrealisatie, in vergelijking tot het afgelopen kwartaal. Inclusief wijzigingen zal 2015 afgesloten worden met minimaal AFL. 1159.7 en maximaal AFL. 1243.8 mln. aan middelen

2.3. Uitgavenrealisatie

Bij het analyseren van de uitgaven tot en met het 3de kwartaal blijkt, zoals in grafiek 4 is weergegeven, dat er sprake is van overschrijding bij een aantal uitgaven. In het 3de kwartaal zou de uitgavenrealisatie gelijk of onder de 75% van de begrotingsuitputting moeten zijn (conform rekenkundige systematiek). Onderstaande uitgavencategorieën liggen hoger:

- personeel: 78.0%
- werkgeversbijdragen: 75.6%
- rente: 75.5%
- bijdragen: 89.8%

Grafiek 4: Kwartaalresultaten per uitgavensoort

Personeel:

Tot en met het 3de kwartaal zijn AFL. 280.5 mln. van de personeelslasten gerealiseerd. oftewel 78.0% van de begrotingsuitputting. In de maand juni is het vakantiegeld met 99% volledig gerealiseerd conform begroting. De post 'overwerkvergoeding' wordt gerealiseerd met Afl. 17 mln. welke 95% is van de begroting. Deze overschrijdingen in 'overwerkvergoeding' is veroorzaakt bij het ministeries van Justitie (CEA, KIA, IASA, Dienst Brandweer, KPA en de Landsrecherche) en het ministerie van Volksgezondheid, Ouderenzorg en Sport (Landslaboratorium). Ook de post 'Salarissen en toelagen' worden bij enkele ministeries (TTPC, SJA en Justitie) iets hoger gerealiseerd dan verwacht mag worden voor het 3^e kwartaal.

Werkgeversbijdragen:

Van de werkgeversbijdragen is tot en met het 3de kwartaal AFL. 72.4 mln. gerealiseerd oftewel 75.6% van de begrotingsuitputting. Behalve dat een stijging van de salarissen en overwerk een direct effect hebben op de werkgeversbijdrage, stegen ook de kosten aangaande AZV-premie, toeslag AOV/AWW en premies contractanten.

Rente:

Van de rente is tot en met het 3de kwartaal AFL. 151.1 mln. gerealiseerd oftewel 75.5% van de begrotingsuitputting. Het verloop hiervan is conform betalingsschema op de bestaande schuldverplichtingen van het Land. Geheel conform betalingsschema en de renteverlichtingen zal de rente geheel conform de begroting, in het 4de kwartaal 24.5% bedragen.

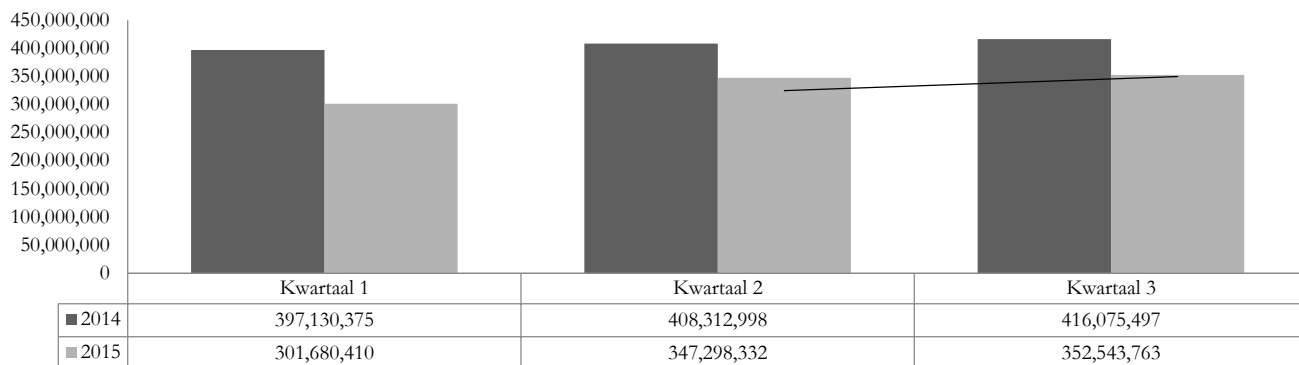
Bijdragen:

Van de bijdragen is tot en met het 3de kwartaal AFL. 124.4 mln. gerealiseerd oftewel 89.8% van de begrotingsuitputting. Om een vollediger beeld van de kosten te kunnen geven, zijn de volgende calculaties in deze post verwerkt. Deze betreffen:

- afschrijvingen van de materiële vaste activa zijn voor 75% gecalculiseerd op basis van de realisatie 2014;
- verrekeningen en bijdragen zijn voor 75% t.o.v. de begroting gecalculiseerd;
- reserves en fondsen (TPEF) zijn opgenomen op basis van de realisatie;
- uitkeringen Landsbedrijf zijn o.b.v. de werkelijke realisaties van DOW en Hoge College van Staat; en
- landsbijdrage AZV is verantwoord op basis van 75% van het begrote bedrag, rekening houdend met landsbijdrage Landslaboratorium.

Vergeleken met het 3de kwartaal van 2014 tonen de actuele kwartaal bevindingen een dalende trendlijn bij de uitgavenontwikkeling.

Tabel 3: Vergelijking uitgavenrealisatie kwartaal 1 t/m 3 van 2014 vs. 2015

De uitgaven laten in het 3de kwartaal van 2015 een verlaging zien van AFL. 63.6 mln. Ten opzichte van het 3de kwartaal van 2014.

2.4. Verwachte uitgavenrealisatie eind 2015

De realisatiecijfers tot en met het 3de kwartaal van dienstjaar 2015 geven een totaal van 74.3% van de begrote uitgaven aan. Voor het 4de kwartaal wordt een toename in de uitgaven verwacht voor wat betreft kosten gerelateerd aan het uitbetalen van de decemberbonus aan de APFA- gepensioneerden, deskundig advies, elektriciteit en overschrijdingen bij een aantal ministeries. Hierdoor wordt overwogen om de volgende wijzigingen aan de begroting te verrichten:

Tabel 4: Voorstellen tot begrotingswijzigingen aan de uitgavenkant

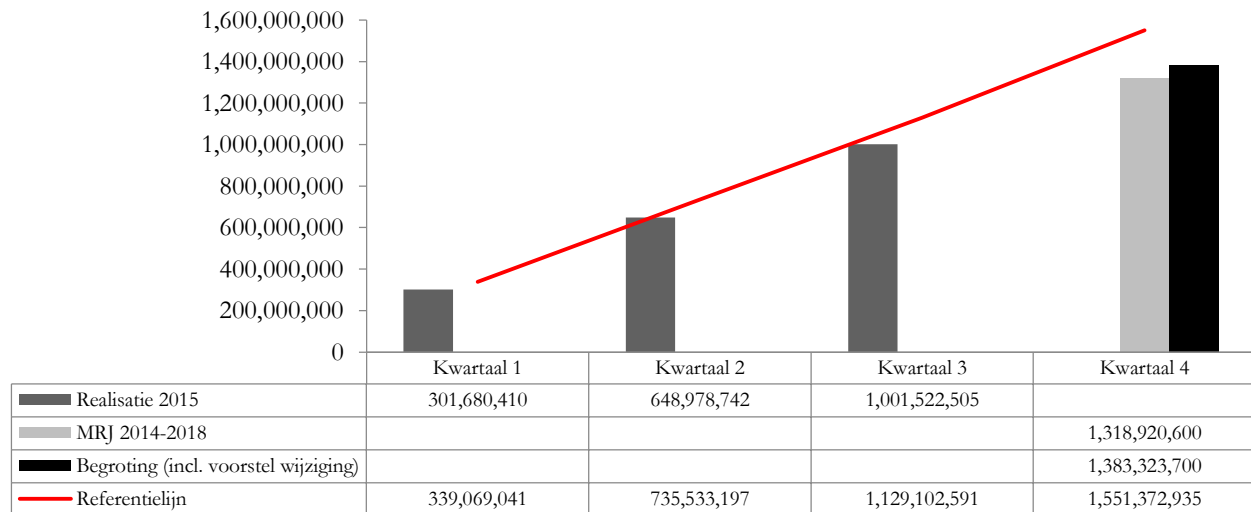
Begrotingswijzigingen	AFL.
1. Personeel	8,158,300
2. Werkgeversbijdrage	340,400
3. Goederen & diensten	9,110,500
4. Subsidies	1,211,000
5. Overdrachten	15,071,000
6. Verrekeningen & bijdragen	1,689,900
7. Investerings	1,943,000
8. Lokale vermogensoverdrachten	-2,864,000
Totaal:	34,660,100

De positieve resultaten over het 3^e kwartaal vangen gedeeltelijk deze tegenvallers op.

Conform de cumulatieve resultaten tot en met het 3de kwartaal zijnde uitgaven onder de 75% rekenkundige norm gebleven, waardoor er een bufferruimte van 0.7% is gecreëerd, oftewel AFL. 7.0 mln. van de cumulatieve uitgavenresultaten in het 3de kwartaal.

Deze opgebouwde buffer van AFL 7.0 mln dient nog in dit begrotingsjaar als dekking van de tegenvallers t.w.v. AFL. 34.7 mln. De resterende tegenvallers t.w.v. AFL. 27.7 mln. zullen gedeeltelijk en/of volledig opgevangen worden door de rendementsopbrengsten van de consolidatiemaatregelen voortvloeiende uit MRJ 2014-2018, de ontvangsten uit het 4de kwartaal en/of zullen met aanvullende maatregelen worden gedekt. Voor het projecteren van de verwachte realisaties van het komende kwartaal wordt gebruik gemaakt van een referentielijn inhoudende de gemiddelde realisatie van de afgelopen twee jaren.⁴ De referentielijn is niets anders dan het patroon op basis waarvan uiteindelijk de begroting gerealiseerd wordt. Door deze systematiek toe te passen wordt visueel duidelijk of de uitgaven in een bepaald jaar overeenkomen met de referentielijn, en dus of de begroting nog realistisch is. Hierbij wordt rekening gehouden met een voorstel tot een begrotingswijziging.

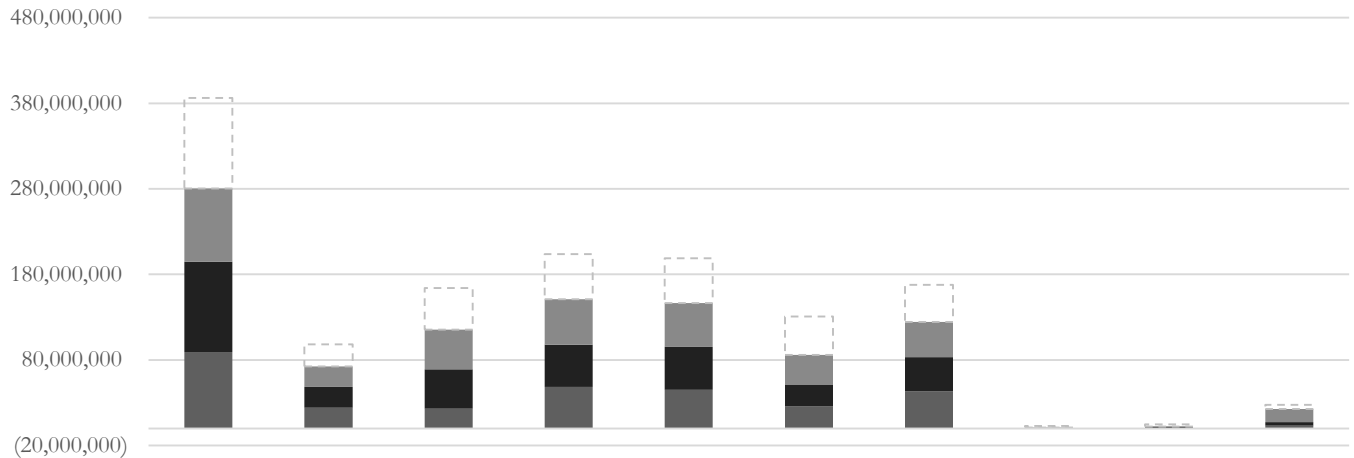
Grafiek 5: Prognose verwachte uitgaven resultaten eind 2015

De gerealiseerde kwartalen in 2015 vertonen een betere prestatie t.o.v. de referentielijn. Er wordt dus minder uitgegeven dan voorheen conform de referentielijn. Gelet op het voornemen tot begrotingswijziging zal het 4de kwartaal 2015 afgesloten worden met voorcalculatorisch AFL. 381.8 mln. aan uitgaven.

⁴ Deze referentielijn zal telkens aangevuld worden met nieuwe realisatiecijfers van gesloten dienstjaren van 2015 e.v.

Grafiek 6: Projecties uitgavenresultaten kwartaal 4, 2015

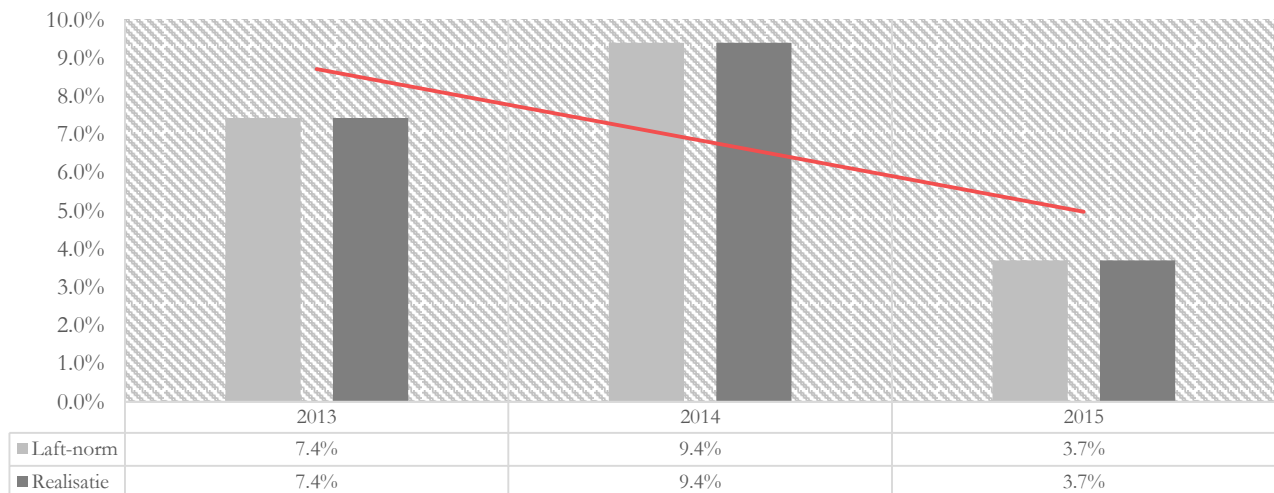
	Personeel	Werkgeversbijdragen	Goederen & Diensten	Rente LV & VV	Subsidies	Overdrachten	Bijdragen	Investeringen	Vermogensoverdrachten	Lokale kredietverlening
□ Kwartaal 4 (proj)	105,672,964	25,577,325	48,492,455	52,492,808	52,057,148	44,788,348	43,406,775	1,951,496	2,609,365	4,752,511
■ Kwartaal 3	85,737,273	23,818,955	46,289,908	53,218,742	51,190,336	35,206,827	41,292,538	479,224	-	15,309,960
■ Kwartaal 2	105,506,142	24,473,159	46,070,933	49,366,405	50,440,513	24,844,419	40,064,182	442,093	2,000,000	4,090,486
■ Kwartaal 1	89,217,873	24,154,834	23,042,898	48,432,785	44,942,464	25,768,490	43,030,250	(112,093)	-	3,202,909

Inclusief wijzigingen zal 2015 afgesloten worden met minimaal AFL. 1318.9 en maximaal AFL. 1383.3 mln. aan uitgaven.

2.5. Financieringssaldo: middelen- vs. uitgavenrealisatie

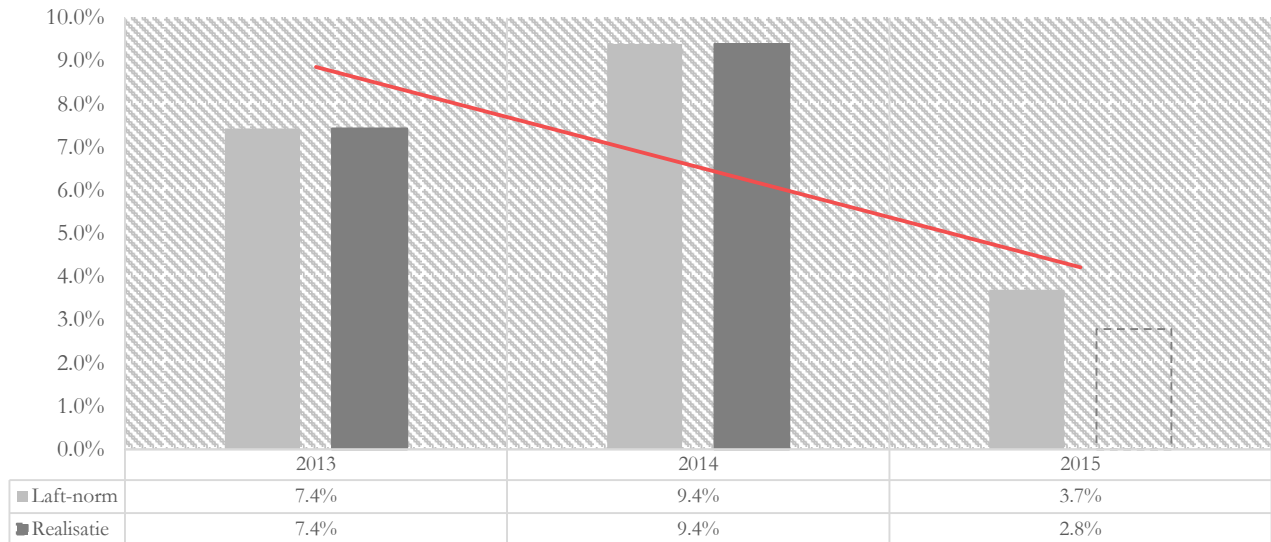
In het 3de kwartaal was sprake van een financieringstekort van 3.7% van het BBP. Hierbij is het BBP gehanteerd zoals die door de CBA in de Economic Forecast Monitor van april 2015 is gepubliceerd. Uit onderstaande grafiek is zichtbaar dat het financieringssaldo zich geheel conform de LAft tekortnorm heeft ontwikkeld.

Grafiek 7: Ontwikkeling financieringstekort in BBP%

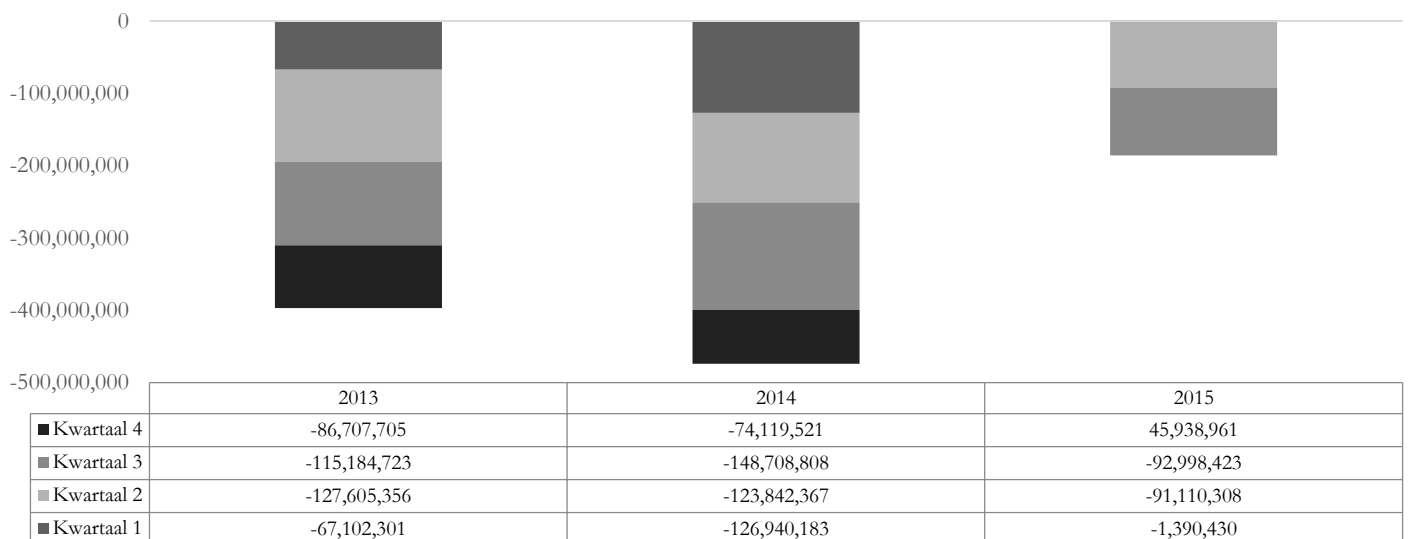
Voor het projecteren van de verwachte realisaties van de komende kwartalen wordt gebruik gemaakt van een referentielijn inhoudende de gemiddelde realisatie van de afgelopen twee jaar.⁵ De referentielijn is niets anders dan het patroon op basis waarvan uiteindelijk de begroting gerealiseerd wordt. Op die manier wordt visueel duidelijk of de geregistreerde financieringssaldo in een bepaald jaar overeenkomt met de referentielijn, en dus of de begroting nog realistisch is.

Grafiek 8: Prognose verwachte financieringssaldo eind 2015

Ten opzichte van de referentielijn groeit het financieringstekort minder hard dan in de voorgaande jaren. Conform de begrotingswijziging voorstellen zal het oorspronkelijke begrote financieringstekort van AFL.168.3 mln. verlaagd worden met AFL. 28.7 mln. Naar verwachting zal het financieringssaldo eind 2015 resulteren in een tekort van AFL. 139.6 mln. oftewel 2.8% van het laatst officieel door CBA gepubliceerde BBP. Bij realisatie hiervan blijft Lands financiën onder de tekortnorm van art. 14 van de LAft.

Grafiek 9: Projecties financieringssaldo kwartaal 4, 2015

⁵ Deze referentielijn zal telkens aangevuld worden met nieuwe realisatiecijfers van gesloten dienstjaren van 2015 e.v.

3. Voortgang meerjaren kader 2014-2018

3.1. Vooraf

De in deze uitvoeringsrapportage gepresenteerde voortgangresultaten van de maatregelen uit het meerjaren kader 2014-2018 zijn mogelijk gemaakt door aangeleverde data van de ministeries, de onder hen ressorterende diensten, het Landsbedrijf (t.w. DOW) en de Hoge Colleges van Staat.

3.2. Voortgangsresultaten middelenzijde

In het 3de kwartaal is qua invorderingsactie AFL. 17.3 mln. gerealiseerd. Dit is AFL. 8.8 mln. minder dan in het 2de kwartaal. In totaal is als gevolg van de invorderingsactie, tot en met het 3de kwartaal AFL. 58.5 mln. gerealiseerd. Dit vertaalt zich in een realisatie van 74% van de begroting 2015.

Tabel 5: Voortgang invorderingsactie in 2015 gerelateerd aan de middelen

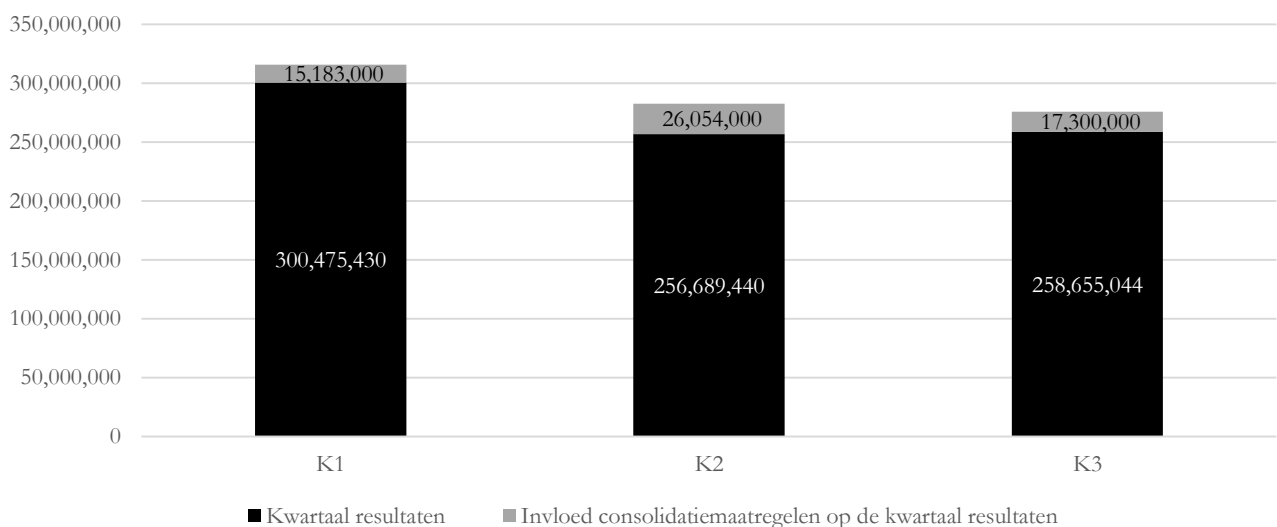
2015							
	Target	Realisatie	Q1	Q2	Q3	Q4	%
1. Invorderingsactie	79.50	58.5	15.2	26.1	17.3	-	74%
2. Taakstelling belastingherziening	0	-	-	-	-	-	0%
3. Ophaalrendement	0	-	-	-	-	-	0%

NOOT:

1. Conform het MRJ 2014-2018 zal in 2015 geen rendement opgehaald worden van consolidatiemaatregelen 2 en 3. Deze zijn hier vermeld ten voordele van de volledigheid van de weergave.

Verder is ook te constateren dat tot en met het 3de kwartaal de invorderingsacties in totaal AFL. 58.5 mln. bijdroeg aan de totaal ingevorderde middelen van AFL. 815,6 mln.

Grafiek 10: Effect consolidatiemaatregelen op de kwartaal middelenresultaten

3.3. Voortgangsresultaten uitgavenzijde

De besparingen in het 3de kwartaal komen uit in AFL 133.0 mln. Dit is 54.2% van de te behalen meerjaren target.

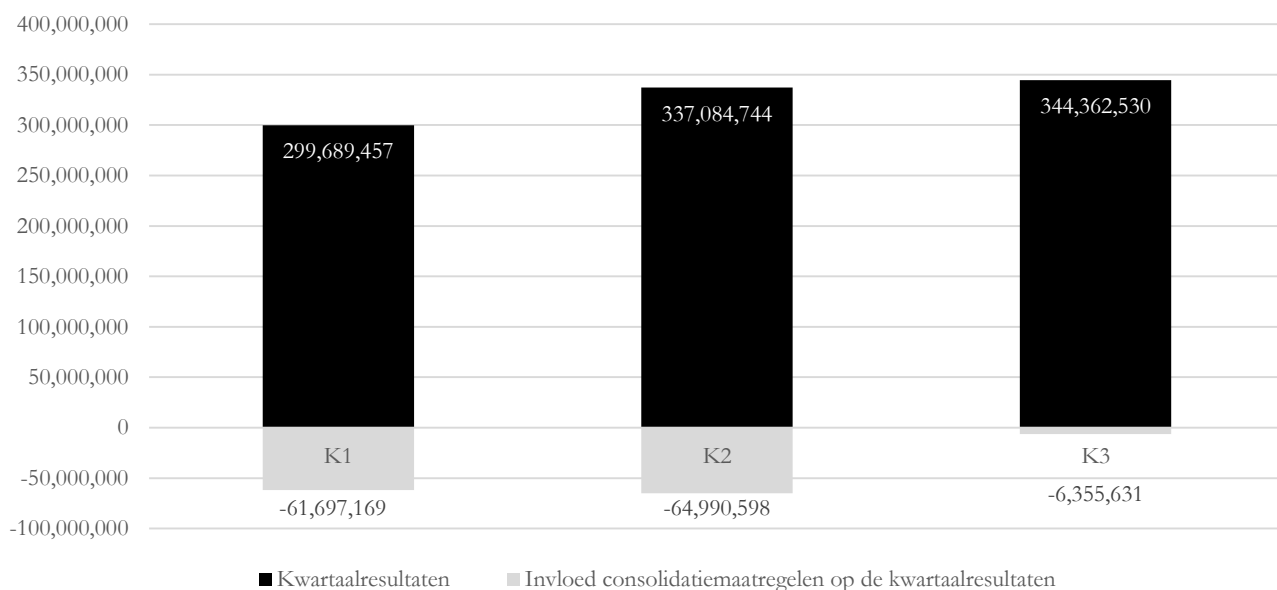
Tabel 6: Voortgang implementatie maatregelen in 2015 gerelateerd aan de uitgaven

	Target	Q1	Q2	Q3	Q1 T/M Q3	%					
						Q1	Q2	Q3	Q1 T/M Q3	H1	
Personeelskosten	(75.1)	(11.2)	(19.2)	(22.6)	(53.1)	14.9%	25.6%	30.2%	70.7%	40.5%	
1.Halvering arbeidscontractanten en natuurlijk verloop	(27.5)	0.6	(3.7)	(7.3)	(10.5)	-2.1%	13.6%	26.7%	38.1%	11.5%	
2.Reductie overwerkvergoedingen	(1.7)	(1.9)	(1.0)	(3.1)	(6.0)	112.4%	56.4%	181.9%	350.7%	10.4%	
3. Verzelfstandiging Directie Luchtvaart	(2.3)	(0.3)	(0.6)	(0.5)	(1.4)	15.2%	24.2%	22.4%	61.8%	3.3%	
4. Hervorming APFA pensioenregeling	(48.6)	(9.5)	(14.0)	(11.7)	(35.2)	19.6%	28.8%	24.1%	72.5%	85.5%	
5. Afvloeiing actieven en non-actieven	(1.0)				-	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	
25. Indexeringsoverleg	6.0				-	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	
Goederen en diensten	(15.2)	(0.7)	(5.9)	3.1	(3.5)	4.4%	38.9%	-20.1%	23.3%	43.3%	
6.Terugbrengen van de kosten o.a. huur, lease wagens etc.	(10.5)	(1.0)	(6.1)	0.7	(6.4)	9.5%	58.3%	-7.1%	60.7%	67.8%	
7.Efficiencyslag en uitbreiding dienstverlening aan particuliere sector	(4.0)	0.5	0.3	2.5	3.3	-12.7%	-7.2%	-61.7%	-81.6%	-19.8%	
8.Verzelfstandiging Directie Luchtvaart	(0.7)	(0.2)	(0.1)	(0.2)	(0.4)	25.8%	10.9%	23.1%	59.8%	36.7%	
9. Instellen Aruba Investment Fund					-						
Investerings en kapitaaluitgaven	(35.0)	(0.4)	(2.3)	(1.8)	(4.5)	1.0%	6.5%	5.2%	12.7%	7.5%	
21. Rationalisering investeringen	(35.0)	(0.4)	(2.3)	(1.8)	(4.5)	1.0%	6.5%	5.2%	12.7%	7.5%	
23. APFA kapitaalstorting					-						
AZV	(66.0)	(17.7)	(14.0)	(14.0)	(45.6)	26.8%	21.2%	21.2%	69.1%	48.0%	
10. Verlaging landsbijdrage AZV	(66.0)	(17.7)	(14.0)	(14.0)	(45.6)	26.8%	21.2%	21.2%	69.1%	48.0%	
Subsidies & overdrachten	(62.7)	(31.8)	(23.6)	20.3	(35.1)	50.7%	37.7%	-32.4%	56.0%	88.4%	
11.Bevordering arbeidsparticipatie	(1.3)	(2.1)	1.9	(0.5)	(0.7)	161.2%	-149.8%	38.8%	50.2%	11.4%	
12. Subsidie FFD terugbrengen	(1.0)	-	(3.9)	2.0	(1.9)	0.0%	387.0%	-201.5%	185.5%	387.0%	
13.Sportsubsidiecommissie als stichting instellen	(1.8)				-	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	
14.Herstructurering Arubus	(1.6)	0.3	0.6	0.1	1.0	-18.8%	-38.0%	-5.0%	-61.8%	-56.8%	
15.Financiele zelfredzaamheid van gesubsidieerde instellingen	(2.3)	0.5	(2.6)	4.4	2.2	-20.1%	113.5%	-190.3%	-96.9%	93.4%	
16.Verlaging uitkering Landsbedrijf en Hcvs	(4.4)	-	7.5	14.3	21.9	0.0%	-171.1%	-326.1%	-497.1%	-171.1%	
17.Versobering toeslagen buiten pensioenuitkering	(11.0)				-	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	
18.Financiele zelfredzaamheid overheidsnv's	(3.3)				-	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	
19.Hervorming AOV	(52.1)	(30.4)	(27.2)		(57.6)	58.4%	52.2%	0.0%	110.6%	110.6%	
20.Inbouw reparatietoeslag in loonstrucuur private sector					-						
22. PPP's	16.13				-	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	
Rente	8.7	0.0	-	8.7	8.7	0.0%	0.0%	100.0%	100.0%	0.0%	
24.Rente APFA kapitaalstorting	8.7				-	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	
	(245.3)	(61.7)	(65.0)	(6.4)	-	(133.0)	25.2%	26.5%	2.6%	54.2%	51.7%

Noot: H1= halfjaarlijkse bevindingen 1ste helft van het dienstjaar

In de onderstaande grafiek is te zien dat de consolidatiemaatregelen tot en met het 3de kwartaal AFL.133.0 mln. aan besparingen heeft opgeleverd ten voordele van de geboekte resultaten van in totaal AFL. 981.1 mln. aan uitgaven.

Grafiek 11: Effect consolidatiemaatregelen op kwartaal uitgavenresultaten

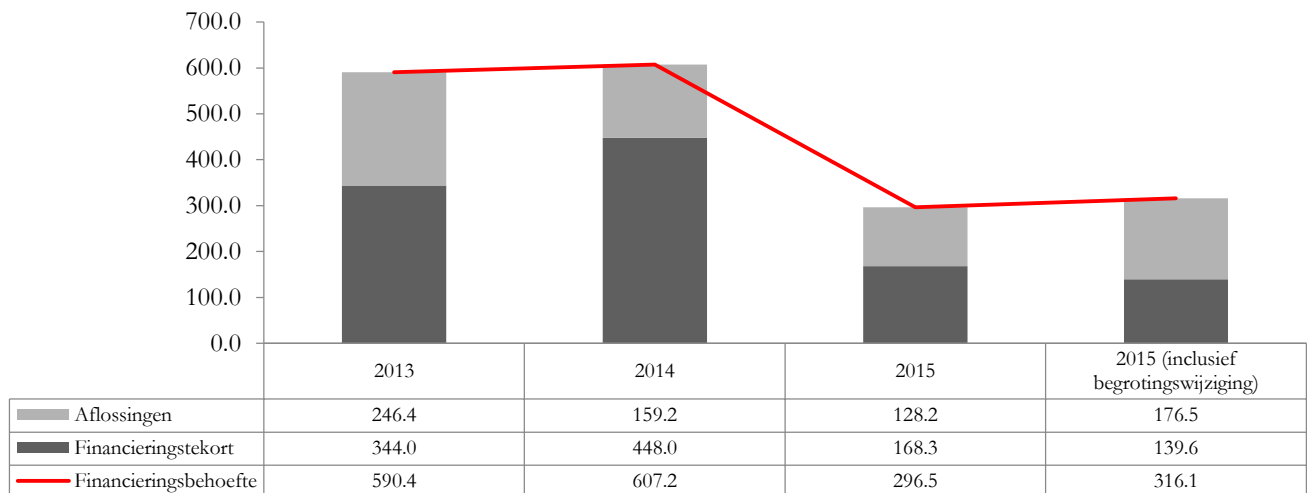

4. Financiering en schuldbeheer

4.1. Uitvoering financieringsbevoegdheid

Het Land kent voor dienstjaar 2015 een financieringsbehoefte van AFL 296.5 mln. waarvan AFL 128.2 mln. betrekking heeft op aflossing van leningen in 2015 en AFL168.3 op het financieringssaldo.

Grafiek 12: Ontwikkeling financieringsbehoefte

Het Land heeft middels een met kredietverleners overeengekomen uitstel van betaling, de financieringsbehoefte met AFL 12.2 mln. verlaagd en daarmee ook het in het buitenland te lenen bedrag naar AFL 229.3 mln. (USD 127.4 mln.) verminderd. Zoals in hoofdstuk 2 aangegeven is, is het een overweging om de begroting te wijzigen. Indien deze begrotingswijziging wordt goedgekeurd, zal het hiervoor genoemde financieringstekort verlaagd worden met AFL. 28.7 mln. naar AFL. 139.6 mln. Dit resulteert in een financieringsbehoefte van AFL. 316.1 mln. Dit betekent dat na goedkeuring van de begrotingswijziging, de Minister van Financiën gemachtigd zal zijn om AFL 19.6 mln. te gaan lenen. Gelet op de grootte van het bedrag en dat de machtiging in het laatste kwartaal van het jaar verleend zal worden, zal deze AFL. 19.6 mln. op de binnenlandse markt geleend worden.

Tabel 7: Financieringsbedragen en –autorisaties

Financieringsbehoefte:		Leningen:	Verleende autorisaties:	Status:
AFL 296.5 mln.	USD 164.7 mln.	Financieringsbehoefte 2015	Landsverordening d.d.21 mei 2015 AB. 2015 no. 21, art. 2	Gereed op 21 mei 2015
<u>-AFL. 12.2 mln.</u>	<u>-USD 6.8 mln.</u>	Wijziging op aflossingsschema		
AFL 284.3 mln.	USD 157.9 mln.	Aangepaste financieringsbehoefte		
<u>-AFL. 55.0 mln.</u>	<u>-USD 30.6 mln.</u>	Binnenlandse lening	Landsbesluit d.d. 27 mei 2015 no. 2	Gereed op 27 mei 2015
AFL 229.3 mln.	USD 127.4 mln.			

Financieringsbehoefte:		Leningen:	Verleende autorisaties:	Status:
-AFL. 153.0 mln.	-USD 85.0 mln.	Buitenlandse lening 1 ^{ste} tranche	Goedkeuring RMR d.d. 12 juni 2015 cf. art. 29 Statuut.	Gereed op 7 augustus 2015
<u>-AFL. 76.3 mln.</u>	<u>-USD 42.4 mln.</u>	Buitenlandse lening 2 ^{de} tranche		Gereed op 23 oktober 2015
AFL. 0.0 mln.	AFL. 0.0mln.			

Noot: USD 1.00 = AFL1.80

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de financieringsbehoefte voor dienstjaar 2015 gesaldeerd is middels een binnenlandse lening t.w.v. AFL.55.0 mln. en een buitenlandse lening t.w.v. AFL. 229.3 mln., die via twee tranches aan het Land is uitbetaald t.w. respectievelijk AFL. 153 mln. en AFL. 76.3 mln. Om beter inzicht te geven in de aanwending van de aangetrokken middelen, volgt hierna een tabel waarin te zien is welke aflossingen reeds hebben plaatsgevonden.

Tabel 8: Overzicht van afgeloste leningen in 2015

Bedragen zijn in AFL. mln. :

	Begroting 2015	Voorstellen tot begrotingswijziging	Begroting 2015 (incl. wijzigingen)	Totale aflossingen t/m K3	Nog openstaande aflossingen k4
5.750% Obligatie CBA 2009-2015	23.63		23.63	23.63	
4.740% Obligatie CBA 2010-2015	23.48		23.48	23.48	
7.250% Onderhandse lening CMB 2006-2015	24.42		24.42	24.42	
5.000% Lening SVB	p.m	60.50	60.50	60.50	
6.700% Lening APFA 2004-2039	3.17		3.17	2.35	0.81
4.750% Lening APFA 170 mln.	5.22		5.22	3.89	1.33
N.I.O.-Rijksbegroting	11.03		11.03		11.03
Europese Investeringsbank	0.56		0.56	0.29	0.27
6.400% USD Bond 2005-2015	16.74		16.74	16.74	
5.500% USD Loan 2013-2020	12.20	-12.20			
Staalbankier	0.06		0.06		0.06
4.500% SACE 2003-2018	7.73		7.73	7.73	
Subtotaal:	128.25	48.30	176.54	163.04	13.51
6 maandse kasgeldlening	8.00		8.00	p.m	
3 maandse schatkistpromessen	40.00		40.00	p.m	
3 maandse schatkistpromessen	25.00		25.00	p.m	
Subtotaal:	73.00		73.00	p.m	
Totaal:	201.25		249.54		

4.2. Schuldstand

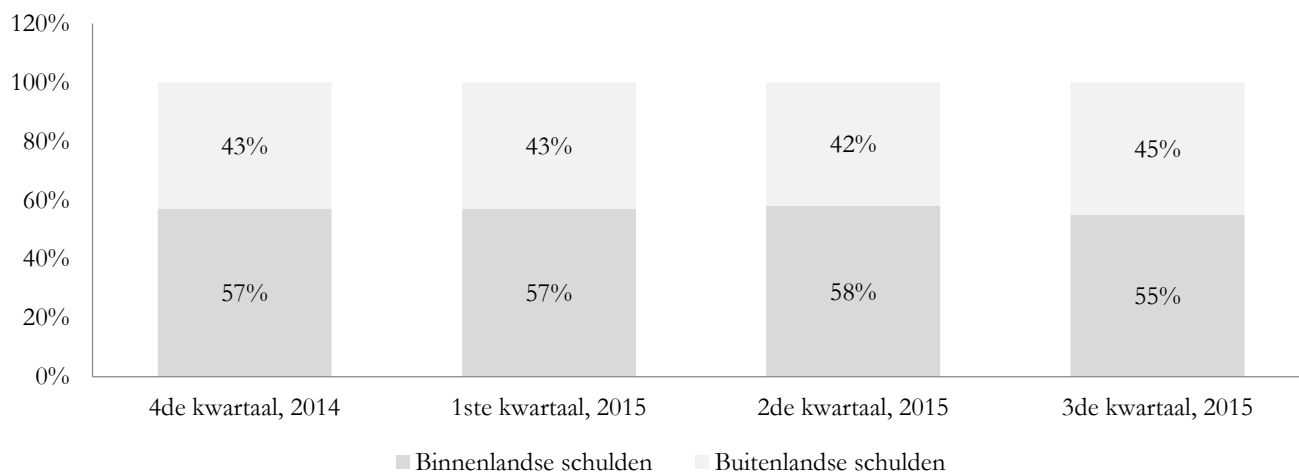
De schuldstand per eind van het 3de kwartaal staat op AFL. 3909.4 mln. In de hier onderstaande tabel wordt de schuldstand aangaande dienstjaar 2015 nader toegelicht.

Tabel 9: Schuldontwikkeling per kwartaal

In AFL. miljoenen	2014	2015		
	4de kwartaal	1ste kwartaal	2de kwartaal	3 ^{de} kwartaal
Binnenlandse schulden:	2227.25	2155.27	2222.41	2158.25
▪ schatkistpapier	73.00	73.00	73.00	73.00
▪ staatsobligaties	955.34	945.58	933.78	933.78
▪ openstaande betalingsverplichtingen	107.60	129.80	155.82	94.45
▪ onderhandse leningen	1091.31	1006.89	1059.81	1057.03
Buitenlandse schulden:	1654.98	1624.88	1614.44	1751.16
▪ Nederland	63.02	57.64	58.02	58.07
▪ EIB	8.12	7.14	7.25	7.21
▪ openstaande betalingsverplichtingen	11.92	9.89	10.75	10.65
▪ overigen	1571.92	1550.21	1538.42	1675.23
Totaal schulden:	3882.22	3780.15	3836.85	3909.42
%BBP	81.4%	75.4%	76.6%	78.0%

Uit de hierna gepresenteerde data is te zien dat het Land diens richtlijn om de verhouding tussen binnen- en buitenlandse schulden evenwichtig te houden niet los heeft gelaten.

Grafiek 13: Verhouding binnen- en buitenlandse schulden in 2015

Uitgaande dat in het 4de kwartaal geen veranderingen optreden voor wat betreft de openstaande verplichtingen, ligt het in de lijn der verwachtingen dat eind 2015 afgesloten wordt met AFL. 3792.66 mln. aan schuld oftewel 75.7% BBP.

Tabel 10: Projecties schuldontwikkeling kwartaal 4, 2015

In AFL. miljoenen	2015	
	3 ^{de} kwartaal	4 ^{de} kwartaal
Binnenlandse schulden:	2158.25	2061.67
▪ schatkistpapier	73.00	73.00
▪ staatsobligaties	933.78	933.78
▪ openstaande betalingsverplichtingen	94.45	-
▪ onderhandse leningen	1057.03	1054.89
Buitenlandse schulden:	1751.16	1730.99
▪ Nederland	58.07	48.90
▪ EIB	7.21	6.98
▪ openstaande betalingsverplichtingen	10.65	-
▪ overigen	1675.23	1675.11
Totaal schulden:	3909.42	3792.66
%BBP	78.0%	75.7%

5. Stand van zaken van het financieel beheer

5.1. Inleiding

Per 6 maart 2015 is een verbeterplan financieel beheer opgesteld welke is aangeboden aan de Voorzitter van de Staten van Aruba. In de LA is in artikel 19 lid 1 opgenomen dat gerapporteerd zal worden over de stand van zaken financieel beheer. Conform artikel 17 lid 2 van de LAft zal gezamenlijk met het CAft een rapportage model worden vastgesteld van de uitvoeringsrapportage inclusief het financieel beheer.

Inmiddels hebben wij in een aantal overleggen met het CAft het verzoek gedaan om gebruik te mogen maken van de door het CAft aangeboden kennisexpertise voor wat betreft een model rapportage financieel beheer. Tot dat moment is sprake van een naar eigen inzichten ingevulde rapportage.

5.2. Systematiek

Om het financieel beheer objectief te toetsen is op advies van de voorloper van het CAft (het Cft) gebruik gemaakt van een internationaal erkend normenkader voor financieel beheer, te weten: het Performance Measurement Framework van de werkgroep Public Expenditure and Financial Accountability (het PEFA-framework, resp. PEFA). Het PEFA-framework onderkent een stelsel van high level kritische succesfactoren ten aanzien van financieel beheer.

Op basis van een control self assessment zijn de bevindingen medio juli eerst in concept aangeboden aan het Cft waarna deze zijn vastgelegd in het rapport ‘Self assessment PEFA inventarisatie Financieel beheer Aruba juli 2015’. Dit rapport geeft conform het PEFA framework een nulmeting weer van 28 high level kritische succesfactoren ten aanzien van het financieel beheer. Gezien de volgtijdelijkheid hebben wij reeds in de 2e kwartaalrapportage de zogenaamde PEFA-scores met u gedeeld.

Met de bevindingen zoals vastgelegd in het eerder genoemde PEFA rapport, kan op een drietal manieren (i.e. systematieken) worden omgegaan. Deze systematieken zijn in ambtelijke overleggen met het CAft besproken:

1. Core-score aanpak: PEFA scores lager dan de “core-score” met de hoogste prioriteit verbeteren.
2. Platform aanpak: Herclassificatie van de zes PEFA deelgebieden naar 5 platformen
3. Hybride aanpak: Een samenhangend stelsel op basis van Core-score aanpak, Platform aanpak en Risico Management.

Alhoewel de systematiek en daarmee de verbetering, monitoring en rapportage nog in ontwikkeling zijn, wordt nu meer gekozen voor de hybride aanpak omdat hiermee het beste van de systematieken wordt gebruikt en meer tegemoet wordt gekomen om het bestuur, management en medewerkers te helpen bij het realiseren van de gestelde doelen door kansen (of mogelijkheden) te benutten en risico’s te beheersen. Door dit aanpak wordt in ieder niet enkel en alleen vanuit een lage(re) PEFA score gehandeld, maar wordt geheel conform de framework gedachte van PEFA, het financieel beheer vanuit de onderkende processen tezamen met de PEFA indicatoren verbeterd. Tevens wordt ook de capaciteit (kwalitatief en kwantitatief) die beschikbaar is, in acht genomen.

De PEFA indicatoren die middels deze verbeteracties positief worden beïnvloed zijn: PI-2 Kosten-Samenstelling ten opzichte van goedgekeurde begrotingen per ministerie, PI-6 Volledigheid van informatie in begrotingstoelichting, PI-9 Inzicht in financiële risico’s van overige publieke sector entiteiten, PI-12 Beleidsmatige meerjarenramingen, P-17

Vastlegging en beheer banksaldi, leningen en garanties, PI-20 Interne procedures financiële administratie, PI-21 Interne audits, PI-24 Kwaliteit en tijdigheid van uitvoeringsrapportages en PI-25 Kwaliteit en tijdigheid van de jaarrekening.

5.3. Uitgevoerde verbeteracties financieel beheer

Conform bovengenoemde hebben over de rapportageperiode de navolgende verbeteracties plaatsgevonden met elk hun positieve weerslag op het verbeteren van het financieel beheer van Land Aruba.

Omdat verbetermaatregelen niet strikt noodzakelijk (gewenst) per PEFA indicator zijn te nemen, maar verbetermaatregelen leiden tot verbeteringen op een binnen de PEFA-framework benoemde indicator, zijn tussen haakjes de PEFA-indicatoren opgenomen.

Jaarrekeningen begrotingsfondsen (6+21+25)

Op initiatief van DOW heeft een overleg plaats gevonden met de Directie Financiën en de CAD. Doel is om te komen tot het inlopen van de achterstanden in de jaarrekeningen van het Interim Wegen- en Infrastructuurfonds (IWIF). Gezien het belang hebben tevens de betrokken ministers hun akkoord gegeven voor het samenstellen van een samenvattende jaarrekening IWIF over de verslagperiode 2002-2015. Thans ligt het in de lijn der verwachtingen om middels één document verantwoording af te leggen over de achterliggende periode vanaf de oprichting van het IWIF. De CAD zal vervolgens geheel conform eerder uitgevoerde wijze zoals de inhaalslag jaarrekeningen Land Aruba, haar controlewerkzaamheden uitvoeren. Door deze geaccordeerde systematiek van jaarverslaglegging te hanteren kan vervolgens conform de Comptabiliteitsverordening op reguliere en jaarlijkse basis de jaarrekening worden opgesteld.

Geheel conform bovengestelde heeft eveneens de CAD een onderzoek verricht naar het financieel beheer van het begrotingsfonds TPEF over de periode 2010-2014. Eveneens is naar aanleiding van het uitgebrachte rapport van de CAD met de betrokken minister(-s) de afspraak gemaakt om middels één samengestelde jaarrekening de achterstand in te lopen waarna de jaarrekening TPEF eveneens jaarlijks tijdig opgesteld zal worden. De CAD zal vervolgens geheel conform eerder uitgevoerde wijze zoals de inhaalslag jaarrekeningen Land Aruba, haar controlewerkzaamheden uitvoeren.

Om dit alles mogelijk te maken en te verankeren is de Directie Financiën gestart met het opstellen van richtlijnen voor de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling voor Begrotingsfondsen. Dit dient als norm en toetsingskader voor de samenstelling dan wel controle van de jaarrekeningen van de begrotingsfondsen. Het opstellen van deze richtlijnen sluiten eveneens aan op de reeds in gang zijnde werkzaamheden ten aanzien van de bepaling van het toetsingskader voor de Jaarrekening van het Land.

Gelieerde entiteiten (6+9+12)

In het verslagkwartaal hebben diverse afstemmingen op ambtelijke niveau plaatsgevonden met betrekking tot het aansluiten van de schuld- en vorderingenpositie met entiteiten.

Met Aruba Airport Authority (AAA) N.V. bevinden de aansluitingswerkzaamheden zich in een afrondende fase. Met Setar N.V. zijn eveneens afspraken gemaakt om de schuld- en vorderingenpositie aan te sluiten.

Met FCCA hebben inmiddels op bestuurlijk en ambtelijk niveau, de eerste verkennende gesprekken plaatsgevonden op het gebied van balanssanering. Een eerste advies betreffende de concept vaststellingsovereenkomst ligt nu ter besluitvorming voor bij de betrokken ministers.

Ook met Freezone N.V. zijn de eerste gesprekken gevoerd, om in overleg met DWJZ en de Directie Financiën te komen tot afspraken omtrent balanssanering en de vastlegging hiervan op een juridisch verantwoorde wijze.

Liquide middelen (17+21)

De Government Financial Operations (GFO) overzichten worden elk kwartaal opgesteld, onder andere ten behoeve van de Centrale Bank van Aruba en als bron voor de Staat van Herkomst en Besteding van Middelen (SHBM) in de jaarrekening. Om te borgen dat de informatie juist, tijdig en volledig is, heeft de CAD recent een onderzoek uitgevoerd naar het totstandkomingsproces van deze GFO. Omdat de resultaten per verslagdatum nog niet bekend zijn, zullen deze in de volgende uitvoeringsrapportage worden opgenomen alsmede de eventuele te nemen maatregelen.

Studieleningen (2+6+12)

Om de studieschuldaflossingen (meer) in control te krijgen is met de inzet van externe hulp de facturering in 2015 voortvarend(er) opgepakt. Tegelijkertijd is de Directie Financiën bezig met het aantrekken van invorderaars die onder andere ingezet zullen worden ten behoeve van de invordering van de studieschulden.

AO beschrijvingen (20+21+24)

Binnen de Directie Financiën is gestart met het actualiseren en/of beschrijven van de Administratieve Organisatie (AO) per organisatie-onderdeel. Dit om de efficiency in de administratieve processen en de bijbehorende interne controle maatregelen inzichtelijk(er) te maken, te houden en daar waar het nodig is aan te passen naar de actualiteit of gewenste situatie. In dit verband wordt eveneens de bezetting van de processen en de met de processen gekoppelde taken in functies en hun omschrijvingen, beoordeeld.

Technische Bijstand (6+20+21+24)

Zeer binnenkort zal door de Rijksacademie voor Financiën, Economie en Bedrijfsvoering gestart worden met een cursus-cyclus aan de medewerkers van het Ministerie van Financiën en Overheidsorganisatie en de Algemene Rekenkamer van Aruba. Doelstelling is het versterken en door ontwikkelen van het competentieniveau binnen de financiële functie. Verder zijn met de Nederlandse partnerorganisatie van de Departamento di Impuesto en de Departamento di Aduana (verdergaande) afspraken gemaakt over bijstand en kennisuitwisseling waaraan reeds uitvoering is gegeven en in de komende periode geïntensiveerd zal worden. Tot slot zijn initiële afspraken gemaakt tussen het Ministerie van Financiën en Overheidsorganisatie en het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties ten aanzien van bijstand rond het financieel beheer welke zich zal richten op het verbeteren en of versterken van de planning en control-cyclus, het controle-apparaat en controlestelsel.

6. Liquiditeitsplanning

Schema 1: Liquiditeitsplanning 2015

Liquiditeitsprognose 2015	JAN	FEB	MAR	APR	MEI	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
Beschikbaar beginsaldo	82.7	140.8	104.4	61.2	51.9	58.1	31.0	15.0	37.4	22.1	69.6	29.3
1. Ontvangsten	96.2	84.5	92.8	73.5	42.1	91.3	62.1	54.9	78.4	78.2	53.9	84.4
2. Niet belasting ontvangsten	2.7	3.1	6.3	2.8	5.4	6.7	5.1	4.9	5.2	3.2	4.1	4.6
3. Winstuitkeringen	-	-	-	2.3	-	-	-	-	1.9	-	-	-
4. Overige ontvangsten	-	-	-	-	-	-	1.7	0.1	0.4	1.4	1.4	1.4
5. Netto beroep kapitaal-/geldmarkt	68.2	45.0	20.0	-	100.0	28.0	-	198.0	20.0	76.3	45.0	32.5
A. Totaal Ontvangsten	167.1	132.6	119.1	78.5	147.5	125.9	68.9	257.9	105.8	159.1	104.3	122.9
B. Totaal Beschikbare Middelen	249.8	273.4	223.5	139.7	199.3	184.0	99.9	272.8	143.2	181.2	173.9	152.2
Uitgaven												
1. Salaris, et al.	56.0	58.0	47.4	44.4	43.3	67.1	38.0	66.9	37.5	49.3	61.6	47.8
2. Rente, Aflossing, Kosten	3.7	86.7	82.1	6.6	82.1	60.0	16.4	62.6	63.0	10.7	59.0	97.7
3. Verplichting volksgezondheid	17.1	-	13.3	-	1.0	0.2	0.2	11.2	0.2	0.2	3.3	17.3
4. Afdrachten en bijzondere verplichtingen	2.1	3.4	1.5	1.0	1.5	2.0	1.0	3.4	3.0	7.9	3.0	3.6
5. G&D	30.1	20.9	15.9	33.1	11.8	23.7	24.7	43.1	17.4	29.8	17.8	22.4
6. Items n.i.e.	-	-	2.1	2.7	1.6	-	4.5	48.2	-	13.7	-	-
C. Totaal uitgaven	109.0	169.0	162.3	87.9	141.3	153.0	84.9	235.5	121.1	111.6	144.6	188.7
Beschikbaar eindsaldo (B-/-C)	140.8	104.4	61.2	51.9	58.1	31.0	15.0	37.4	22.1	69.6	29.3	36.5

6.1. Toelichting

Vooraleer: de begroting(srealisatie) en de liquiditeitsplanning sluiten niet direct op elkaar aan omdat er twee verschillende stelsels gehanteerd worden t.w. transactiestel voor in de begroting en kasstelsel voor in de liquiditeitsplanning. Doel van de liquiditeitsplanning is niet het monitoren van de begrotingsuitputting maar een optimale beheer van de werkkapitaal. De liquiditeitsplanning is prognose van geldstromen op kasbasis in een bepaalde periode waarbij 'liquiditeit' als volgt wordt gedefinieerd: de direct opeisbare liquide middelen (werkkapitaal) ten behoeve van het Land, ofwel de vrij beschikbare middelen. De liquiditeitsplanning is aldus opgesteld op basis van (netto-)kasstromen en dient als management informatie voor de sturing en beheersing van de vrij beschikbare middelen. Bij ongewijzigd beleid laat deze recente liquiditeitsplanning een kastekort per ultimo 2015 zien van circa AFL 36.5 mln. Dit tekort aan middelen is vooral het gevolg van een vervroegde aflossing per eind december 2015 van AFL 30.0 mln. op een lening dat conform de aflossingsschema per 1 januari dient te worden betaald, ofwel een kasuitgave nog dit jaar op een financiële verplichting dat pas volgend jaar middels de begroting van 2016 zal worden gefinancierd. Gelet op de genoemde onderrealisatie bij de middelen is uit zekerheidsoverwegingen gekozen om ook de geprojecteerde ontvangsten voor de laatste twee maanden van het jaar neerwaarts bij te stellen. Het zorgvuldigheidsprincipe in acht nemend, worden de uitgaven gemaximeerd waarbij ook rekening wordt gehouden met eventuele inhaalacties bij de betalingsachterstanden. Dit geprojecteerd tekort aan kas volgt aldus uit een scenario waarbij zowel de boven- als ondergrenzen zijn bijgesteld.

7. Bijlagen

7.1. Overzicht kwartaal bevindingen conform het begrotingsstelsel

<i>Middelen Algemene Dienst</i>	<i>Werkelijk</i>	<i>Begroot</i>	<i>%</i>
8100 Directe belastingen	374.958.599	517.200.000	72%
8200 Indirecte belastingen	304.249.125	448.192.000	68%
8300 Retributies, leges & rechten	31.148.845	42.136.700	74%
8400 Rechten, boeten & overig	24.268.664	43.423.400	56%
8500 Rente	634.662	660.000	96%
8700 Niet-belastingopbrengsten	30.519.681	58.432.900	52%
8810 Landsbedrijven en fondsen	3.851.494	5.940.800	65%
8900 Overige ontvangsten	38.798.198	51.823.200	75%
00001 Algemene Dienst	808.429.268	1.167.809.000	69%

<i>Kosten Algemene Dienst</i>	<i>Werkelijk</i>	<i>Begroot</i>	<i>%</i>
4100 Personeel	280,461,296	359,642,300	78%
4200 Werkgeversbijdragen	72,446,932	95,814,300	76%
4300 Goederen en diensten	115,403,706	183,088,600	63%
4530 Rente LV & VV	151,017,932	200,007,100	76%
4600 Subsidies	146,573,298	204,959,800	72%
4619 Overdrachten binnenland	84,288,505	115,768,200	73%
4629 Overdrachten buitenland	1,531,232	1,821,100	84%
4700 Bijdragen & afschrijvingen	124,386,966	165,653,900	75%
00001 Algemene Dienst	976,109,867	1,326,755,300	74%

7.2. Aansluiting begroting en balanced budget-akkoord

BEGROTING	BBA
Middelen:	Middelen:
Directe belastingen	Directe belastingen
Indirecte belastingen	Indirecte belastingen
Retributies	Retributies
Rechten, boeten & overig	Rechten, boeten & overig
Renten	Renten
Niet-belastingopbrengsten	Niet-belastingopbrengsten
Landsbedrijven & fondsen	Landsbedrijven & fondsen
Overige ontvangsten	Overige ontvangsten
Financieringsmiddelen:	
Verkoop onr. goederen en grond	Verkoop onr. goederen en grond
Vrijgekomen afschrijvingen	
Lokale kredietaflossing	Lokale kredietaflossing
Rollover schatkistpromessen	
Onttrekking fondsen	
Schenking	Schenking
Kosten:	Uitgaven:
Personeel	Personeel
Werkgeversbijdrage	Werkgeversbijdrage
Goederen & diensten	Goederen & diensten
Rente	Rente
Subsidies	Subsidies
Overdrachten	Overdrachten
Verrekeningen & bijdragen	Verrekeningen & bijdragen
Afschrijvingen	
Kapitaaluitgaven:	
Investerings	Investerings
Lokale vermogensoverdrachten	Lokale vermogensoverdrachten
Aflossing LV & VV	Aflossing LV & VV
Rollover schatkistpromessen	
Lokale kredietverlening	Lokale kredietverlening

7.3. Afsluiting MRJ 2014-2018

	2014	2015 Doorwerking in 2016 e.v.:	Status:
		H1	
Middelen	103.0%	52.0%	
1. Invorderingsactie	103.0%	Deze maatregel heeft een hoog rendement en een positief effect op de middenontwikkeling.	Deels afgesloten
2. Taakstelling belastingherziening		Taakstelling belastingherziening is in diens ontwikkelingsfase en heeft tot op dit moment nog niets opgeleverd.	Deels afgesloten
3. Ophaalrendement		Deze maatregel is niet gerealiseerd.	Afgesloten
Personeelskosten	86.2%	36.2%	
1. Halvering arbeidscontractanten en natuurlijk verloop	47%	11.5% Deze maatregel heeft een rendement van 47% in 2014 en in het 1ste halfjaar van 11.5%, m.n. natuurlijk verloop zal in 2016 e.v. meer rendement gaan opleveren.	Deels afgesloten
2. Reductie overwerkvergoedingen	99%	-1.5% In 2014 heeft de reductie van overwerkvergoedingen een groot rendement effect gehad. Daarna is diens effect verzadigd.	Deels afgesloten
3. Verzelfstandiging Directie Luchtvaart		3.3% De verzelfstandiging van Directie Luchtvaart heeft rendement opgeleverd, maar niet groot genoeg vergeleken met andere maatregelen.	Afgesloten
4. Hervorming APFA pensioenregeling	91%	85.5% Deze maatregel heeft eenmalig een hoog rendement met structurele gevolgen gehaald.	Afgesloten
5. Afvloeiing actieven en non-actieven		0.0% Deze maatregel heeft geen monitorbaar resultaten geboekt.	Afgesloten
25. Indexeringsoverleg	89%	0.0% Het indexeren i.v.m. de APFA hervorming heeft een hoog rendementspercentage, maar diens effect is uitgavenverhogend.	Afgesloten
Goederen en diensten	120.2%	53.6%	
6. Terugbrengen van de kosten o.a. huur, lease wagens etc.	166%	82.7% Deze maatregel scoort een hoog rendement en heeft een positief effect op het kader.	Deels afgesloten
7. Efficiëncyslag en uitbreiding dienstverlening aan particuliere sector	29%	-19.8% De efficiëncyslag heeft enige rendement opgeleverd, maar niet groot genoeg vergeleken met andere maatregelen.	Afgesloten
8. Verzelfstandiging Directie Luchtvaart		36.7% De verzelfstandiging van Directie Luchtvaart heeft rendement opgeleverd, maar niet groot genoeg vergeleken met andere maatregelen.	Afgesloten
9. Instellen Aruba Investment Fund		Het instellen van een Aruba Investment Fund is niet gerealiseerd.	Afgesloten
Investerings en kapitaaluitgaven	97.1%	13.3%	
21. Rationalisering investeringen	109%	13.3% Deze maatregelen heeft m.n. in 2014 rendement gehad en daarna is diens effect verzadigd.	Afgesloten
23. APFA kapitaalstorting	100%	De APFA kapitaalstorting is in 2014 gerealiseerd en deze eenmalige storting had een eenmalige uitgavenverhogend effect met structurele besparing.	Afgesloten
AZV		71.8%	
10. Verlaging landsbijdrage AZV		71.8% Deze maatregel heeft een hoog rendement, die met de invoering van een ophoging van het BAZV tarief met 1% verder versterkt is.	Deels afgesloten
Subsidies & overdrachten	126.3%	62.9%	
11. Bevordering arbeidsparticipatie	40%	11.4% De bevordering van arbeidsparticipatie heeft in 2014 rendement gehad, maar daarna is deze verzadigd.	Afgesloten
12. Subsidie FFD terugbrengen	92%	387.0% Deze maatregel scoort een hoog rendement en heeft een positief effect op het kader.	Afgesloten
13. Sportsubsidiecommissie als stichting instellen	0%	0.0% Deze maatregel is niet gerealiseerd.	
14. Herstructurering Arubus	-263%	-56.8% Herstructurering Arubus leverde niet de verwachte opbrengsten voor het kader.	Afgesloten
15. Financiële zelfredzaamheid van gesubsidieerde instellingen	195%	93.4% Deze maatregel scoort een hoog rendement en heeft een positief effect op het kader.	Afgesloten
16. Verlaging uitkering Landsbedrijf en HcvS	-9%	-171.1% Het verlagen van de uitkering van het Landsbedrijf en de Hoge Collegs van Staat leverde niet de verwachte opbrengsten voor het kader.	Afgesloten
17. Versobering toeslagen buiten pensioenuitkering		0.0% Deze maatregel is niet gerealiseerd.	Afgesloten
18. Financiële zelfredzaamheid overheidsnv's	0%	0.0% Deze maatregel is niet gerealiseerd.	Afgesloten
19. Hervorming AOV	165%	80.1% Deze maatregel scoort een hoog rendement en heeft een positief effect op het kader.	Afgesloten
20. Inbouw reparatietoelage in loonstrucuur private sector		Deze maatregel is niet gerealiseerd.	Afgesloten
22. PPP's		0.0% Deze maatregel heeft alleen uitgavenverhogende effecten gehad voor het kader.	Afgesloten
Rente	100.0%	0.0%	
24. Rente APFA kapitaalstorting	100%	0.0% Deze maatregel heeft ook een uitgavenverhogende effect en zal jaarlijks terugkeren in de te betalen rente.	Afgesloten
Totaal:	76.7%	51.7%	

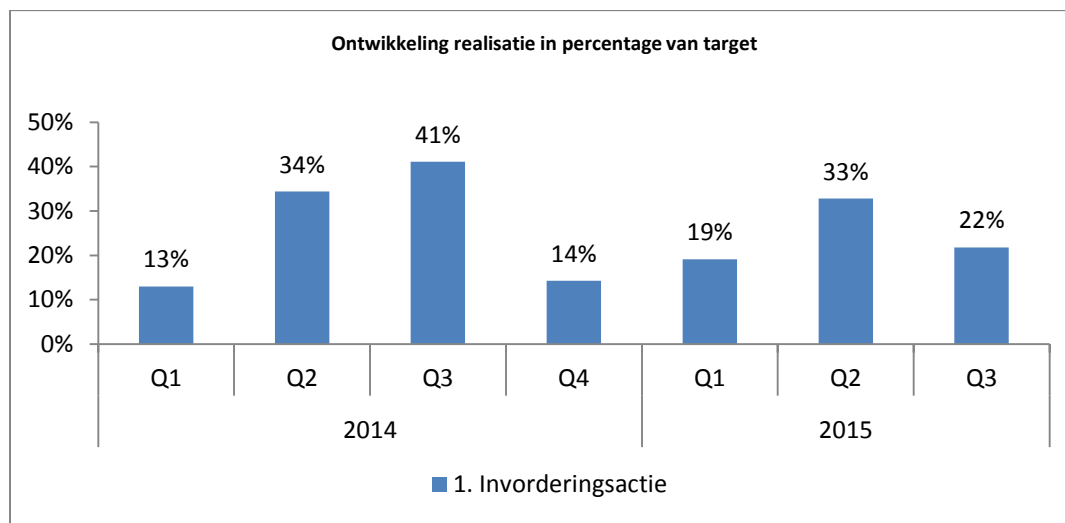
Noot: H1 is 1ste helft van 2015 en betreft de periode van januari t/m juli.

De maatregelen die deels afgesloten zijn wegens hun positieve rendement en bijdrage aan het bereiken van een begrotingsevenwicht op de korte termijn en gezonde houdbare overheidsfinanciën op de lange termijn, zullen door blijven werken in MRJ 2017-2020 verwerkt onder de zeven consolidatiemaatregelen c.q.:

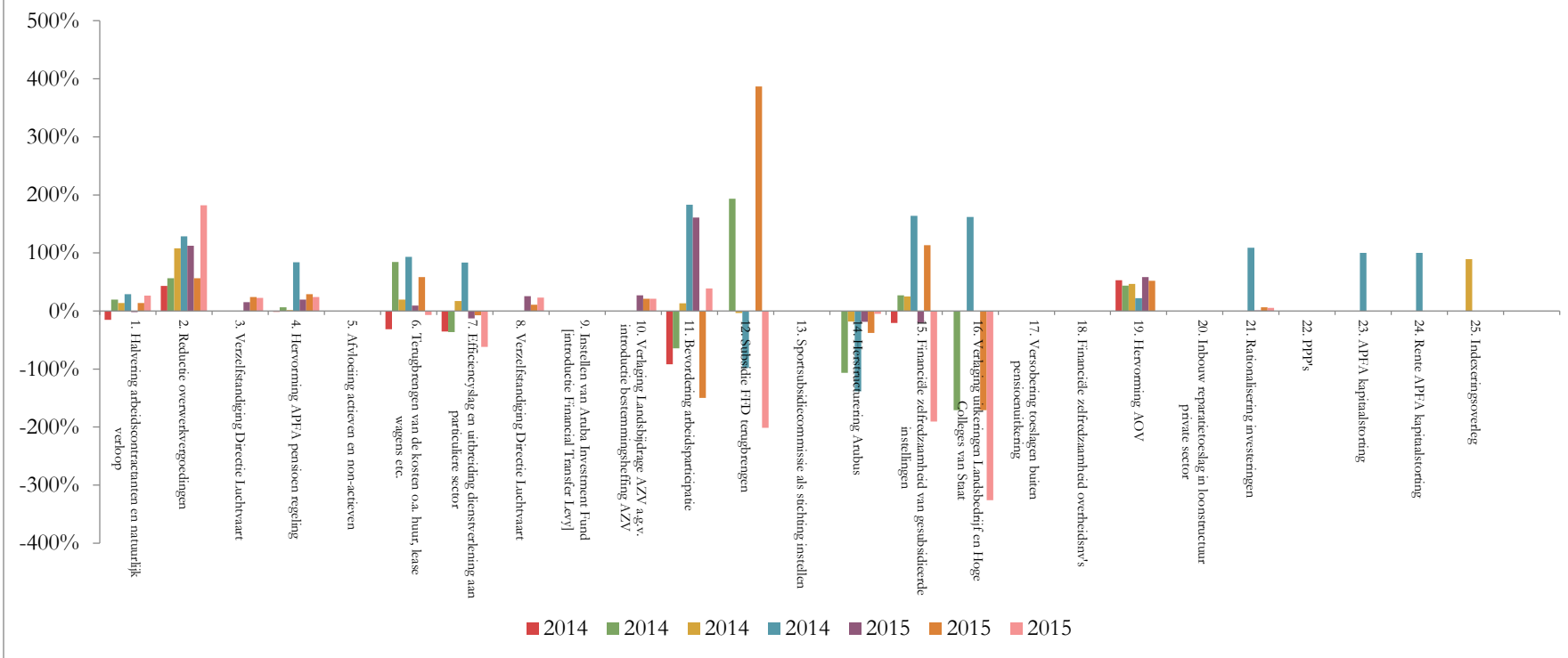
MRJ 2017-2020

1.	Introductie ABB	: taakstelling belastingherziening (maatregel 2 middelen uit MRJ 2014-2018)
2.	Invorderingsactie DIMP (loopt af in 2018)	: invorderingsactie (maatregel 1 middelen uit MRJ 2014-2018)
3.	Intensiveringen niet-belasting-opbrengsten	
4.	5% jaarlijkse besparing (op personeelskosten incl. werkgeversbijdrage)	: reductie overwerkvergoeding (maatregel 2 uitgaven uit MRJ 2014-2018)
5.	Natuurlijk verloop (op personeelskosten incl. werkgeversbijdrage)	: natuurlijk verloop (maatregel 1 uitgaven uit MRJ 2014-2018)
6.	Taakstelling op goederen en diensten	: terugbrengen van de kosten o.a. huur, lease wagens etc. (maatregel 6 uitgaven uit MRJ 2014-2018)
7.	Afschaffing reparatietoeslag en bovenmatige uitkeringen	

7.4. Nadere toelichting op consolidatiemaatregelen MRJ 2014-2018

Ontwikkeling realisatie in percentage van target

Ministerie van Financiën en overheidsorganisatie

L.G. Smith Blvd. 76

Oranjestad, Aruba

Tel. (297) 528 4900

www.overheid.aw